

Jasmiina Mikanmaa

YRITYS OY:N TALOUDELLISEN TILAN ANALYSOINTI JA
ENNUSTE

Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
2015

YRITYS OY:N TALOUDELLISEN TILAN ANALYSOINTI JA ENNUSTE

Mikanmaa, Jasmiina
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Maaliskuu 2015
Ohjaaja: Vahtoranta, Milka
Sivumäärä: 64
Liitteitä: 5

Asiasanat: tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, ennuste

Opinnäytetyö toteutettiin toimeksiantona. Tutkimuksen kohteena oli Yritys Oy:n taloudellisen tilan kehittyminen ajalla 2009–2014 ja vuoden 2015 ennuste. Taloudellista tilaa tutkittiin tilinpäätösanalyysin ja ennusteanalyysin avulla. Ennen tutkimuksen toteuttamista perehdyttiin kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisen tilinpäätöksen sisältöön sekä vertailukelpoisuuden parantamiseksi tehtäviin tuloslaskelman ja taseen oikaisuihin. Myös tutkimuksen toteuttamiseksi valitun tilinpäätösanalyysin tarkoitukseen, vaiheisiin, käyttäjiin ja käytettävissä oleviin analyysimenetelmiin tutustuttiin. Tilinpäätösanalyysissä käytettäviksi menetelmiksi valittiin tunnuslukuanalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Tunnuslukuanalyysin kohteita tarkasteltiin vielä omassa luvussaan.

Tutkimuksen toteuttaminen alkoi luotettavuuden arvioinnilla ja Yritys Oy:n tilinpäätösten oikaisemisella. Työssä tutkittiin valittuja menetelmiä käyttäen Yritys Oy:n liiketoiminnan laajuutta ja kannattavuutta, yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta, sekä toiminnan tehokkuutta. Tunnuslukuja verrattiin myös toimialan mediaaneihin. Prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten avulla tarkasteltiin Yritys Oy:n tuloslaskelmien ja taseiden rakennetta. Ennusteanalyysi vuodelle 2015 laadittiin tilinpäätös-tietojen ja yrityksen strategisten tavoitteiden pohjalta.

Tutkimustulosten perusteella Yritys Oy:tä voidaan pitää kannattavana ja erittäin vakavaraisena yrityksenä, vaikka tilikauden tulos onkin vuosittain pienentynyt. Toiminnan tehokkuuteen ja käyttöpääoman sitoutumiseen yrityksen kannattaa kiinnittää huomiota, erityisesti vaihto-omaisuuden osalta.

THE ANALYSIS AND FORECAST FOR THE ECONOMIC SITUATION OF COMPANY LTD

Mikanmaa, Jasmiina

Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business and Administration

March 2015

Supervisor: Vahtoranta, Milka

Number of pages: 64

Appendices: 5

Keywords: financial statement, analysis of financial statements, forecast

The thesis was implemented on a commission bases. The target of the research was the development of the economic situation of Company Ltd in the years 2009-2014 and the forecast for the year 2015. The economic situation was researched with the help of financial statement analysis and a forecast analysis. Before executing the research the basis of the accounting legislation concerning financial analysis as well as the rectifications of profit and loss accounts and balance sheets aiming at improving comparability were studied. In addition, the purpose, phases, users and available analyzing methods for the financial statement elected to the research were explored. The methods chosen for the analysis of financial statement were business indicator analysis and a percentual financial statement. The targets of the business indicator analysis were studied further in a separate chapter.

The execution of the research commenced with the evaluation of credibility and rectification of the financial statements of Company Ltd. The thesis studied by the chosen methods the extent and profitability of the business operations of Company Ltd, its solvency and liquidity as well as the efficiency of the operations. The business indicators were also compared with the medians of the line of business. With the help of percentual financial statements the structure of the profit and loss accounts and balance sheets of Company Ltd were examined. The forecast analysis for the year 2015 was compiled following the information from the financial analysis and the strategic objectives of the company.

According to the results of the research Company Ltd can be considered a profitable and solvent company regardless of the annual decrease in the result of the financial period. The efficiency of the business operations and the commitment of the net current assets are worth paying attention to, especially when considering current assets.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS.....	6
2.1	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet	6
2.2	Käsitteellinen viitekehys	7
3	TILINPÄÄTÖS	8
3.1	Tilinpäätöksen sisältö	8
3.2	Tilinpäätöksen oikaiseminen	10
4	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	15
4.1	Tilinpäätösanalyysin tarkoitus ja vaiheet	15
4.2	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	17
4.3	Analyysimenetelmät	19
5	TUNNUSLUKUANALYYSIN KOHTEET	23
5.1	Liiketoiminnan laajuus	23
5.2	Liiketoiminnan kannattavuus	24
5.3	Yrityksen vakavaraisuus.....	25
5.4	Yrityksen maksuvalmius	28
5.5	Toiminnan tehokkuus	29
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	32
6.1	Kohdeyritys	32
6.2	Tutkimuksen toteutus	32
6.3	Tutkimuksen luotettavuus	34
6.4	Yritys Oy:n tilinpäätöksiä oikaisut.....	35
7	YRITYS OY:N TALOUDELLISEN TILAN ANALYYSI.....	38
7.1	Liiketoiminnan laajuus	38
7.2	Liiketoiminnan kannattavuus	40
7.3	Yrityksen vakavaraisuus.....	43
7.4	Yrityksen maksuvalmius	46
7.5	Toiminnan tehokkuus	48
7.6	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	50
7.7	Ennusteanalyysi.....	53
7.8	Tutkimuksen johtopäätökset.....	58
8	YHTEENVETO	60
	LÄHTEET	62
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tutkimus on opinnäytetyö, joka käsittelee tilinpäätöstietojen pohjalta tehtävää tilinpäätösanalyysiä. Tutkimuksessa tarkastellaan tilinpäätösanalyysin avulla kohdeyrityksen taloudellista tilaa ja sen kehittymistä vuosina 2009–2014. Käytettäväksi analyysimenetelmiksi on valittu tunnuslukuanalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Tutkimukseen sisältyy myös vuodelle 2015 laadittu taloudellisen tilan ennuste, joka on toteutettu tilinpäätöstietojen lisäksi yrityksen strategisia tavoitteita mukailleen. Tutkimusaihe on valittu kirjoittajan opintosuuntautumisen, kiinnostuksen kohteiden ja kohdeyrityksen toiveiden mukaan. Työn kirjoittaja on suuntautunut taloushallintoon ja mielekkäisiin opintoihin on kuulunut kirjanpitoon ja yrityksen taloudellisen tilan analysointiin liittyvät opinnot. Opinnäytetyön aiheeksi haluttiin tutkimus, jossa nämä asiat yhdistyvät. Työllä on toimeksiantaja, jonka myötä aihe varmistui. Tutkimuksen sisältämien yksityiskohtaisten tietojen vuoksi yritys haluaa kuitenkin pysyä anonyymina.

Raportin alussa kuvataan työn tarkoitus, määritellään työn tavoitteet ja rajataan tutkimusaihe. Tutkimuksen kokonaisuuden hahmottamiseksi on laadittu myös käsitteellinen viitekehys. Teoriaosuuden alussa käsitellään tilinpäätöstä, jonka pohjalta tilinpäätösanalyysi tehdään. Tämän lisäksi teorialiedon avulla määritellään analyysin tarkoitus, tavoitteet, vaiheet, käyttäjäryhmät ja käytettävissä olevat analyysimenetelmät. Viimeisessä teorialuvussa perehdytään vielä tunnuslukuanalyysin kohteisiin, jotka ovat tutkimustulosten kannalta olennainen osa työtä. Tutkimuksen toteuttamisesta kerrotaan luvussa 6. Luvussa kerrotaan työn aikataulusta, tutkimuksen kohdeyrityksestä, käytetyistä menetelmistä ja arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta. Myös kohdeyrityksen tilinpäätöksiin tehdyt oikaisut kuvataan ennen tutkimustuloksia. Tutkimustulokset esitetään seuraavassa luvussa. Ensin käsitellään yrityksen laajuutta, kannattavuutta, vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja tehokkuutta. Tunnuslukuanalyysin jälkeen tarkastellaan prosenttilukumuotoisia tilinpäätöksiä ja kahdella tapaa laadittua ennustetta. Ennen työn yhteenvedon tehdään vielä johtopäätökset tutkimustulosten pohjalta.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS

2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tutkimus tehdään toimeksiannon mukaan Yritys Oy:n taloudellisesta tilasta. Tutkimuksen tarkoituksena on tilinpäätösanalyysin avulla selvittää yrityksen taloudellinen nykytila sekä muutokset aikaisempina vuosina. Työssä tarkastellaan yrityksen taloudellisen tilan kehittymistä ajalla 2009–2014. Tämän lisäksi tarkastellaan Yritys Oy:n vuoden 2015 taloudellisen tilan ennustetta. Tavoitteena on arvioida tilinpäätösanalyysin avulla Yritys Oy:n laajuutta, kannattavuutta, vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja tehokkuutta. Analyysimenetelmiksi on valittu tunnuslukuanalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Tilinpäätös- ja toimialatietoja käyttäen analyysimenetelmillä saadaan tutkimuksen kohteista selkeä ja vertailukelpoinen kokonaisuus. Luotettavan ennusteanalyysin laatimiseksi hyödynnetään tilinpäätöstietojen lisäksi myös yrityksen strategisia tavoitteita. Kohdeyritys saa tietoa taloutensa kehittymisestä, nykytilasta ja ennusteesta analyysien ja raportin muodossa sekä suullisten keskusteluiden myötä.

Tutkimusongelma on:

- Millainen on Yritys Oy:n taloudellinen tila?

Tutkimuksen osaongelmia ovat:

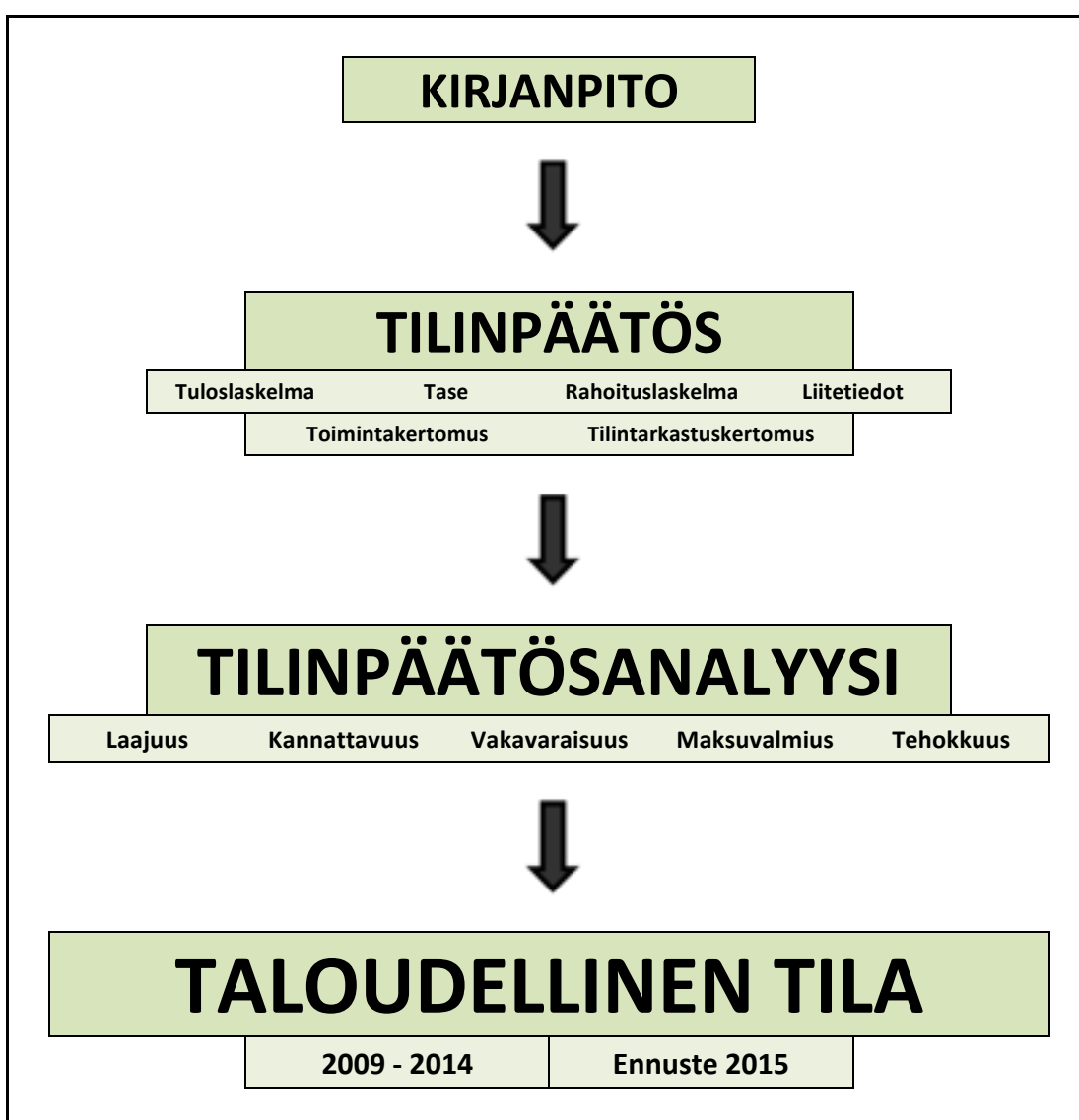
- Miten tilinpäätöstietojen avulla voidaan tutkia taloudellista tilaa?
- Miten Yritys Oy:n taloudellinen tila on kehittynyt vuosina 2009–2014?
- Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet Yritys Oy:n taloudellisen tilan kehitykseen?
- Miltä Yritys Oy:n taloudellinen tila näyttää verrattaessa saman toimialan yrityksiin?
- Millainen Yritys Oy:n taloudellinen tila tulee todennäköisesti vuonna 2015 olemaan?

Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen kohteet toimivat rajaavina tekijöinä työn teoria- ja empiriaosuudessa. Menetelmäksi valittu tilinpäätösanalyysi on selkein työtä rajaava tekijä. Analysoinnin kohteet on valittu tarkkaan, jotta tutkimuksesta saadaan mah-

dollisimman kattava kohdeyrityksen taloudellista tilaa kuvaava analyysi, kuitenkin laajentamatta tutkimusta liiaksi. Ennusteanalyysin tekemisessä hyödynnetään myös haastattelumenetelmää, jolla saadaan tutkimuksen luotettavuuden kannalta oleellista lisätietoa. Työssä painotetaan Yritys Oy:n kannalta oleellisia asioita.

2.2 Käsitteellinen viitekehys

Kuviossa 1 kuvataan tutkimuksen käsitteellinen viitekehys. Viitekehys on rakennettu tutkimuksessa käytettävän teorian pohjalta. Sen tarkoituksena on antaa tutkimuksesta ja työn rakenteesta kokonaisvaltainen kuva.

Kuvio 1. Käsitteellinen viitekehys

Kirjanpito on kuviossa 1 ensimmäisenä, koska kirjanpidon yleiset periaatteet edellyttävät tilinpäätöstietojen saatavuutta. Tilinpäätökseen liitetään tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma, liitetiedot ja usein myös toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus. Tilinpäätösanalyysi tehdään näitä tietoja hyödyntämällä. Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on yritystoiminnan laajuuden ja kannattavuuden, yrityksen vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden sekä toiminnan tehokkuuden tutkiminen. Niitä analysoimalla saadaan kokonaisvaltainen kuva yrityksen taloudellisesta tilasta. Kun tutkimukseen otetaan mukaan aikaisempien vuosien tilinpäätökset, voidaan myös talouden kehittymistä analysoida. Lisäksi tilinpäätösanalyysia hyödyntämällä voidaan laatia ennusteanalyysi talouden tulevasta kehityksestä.

3 TILINPÄÄTÖS

3.1 Tilinpäätöksen sisältö

Tilinpäätöksen laadintaa säätelevät Suomessa kirjanpitolaki ja kirjanpitoasetus. Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa määritellään tilinpäätöstä koskevan lainsäädännön soveltamisesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 27.) Tilinpäätös laaditaan tilikaudelta, joka on lähtökohtaisesti 12 kuukautta (Leppiniemi 2011, 27). Tilinpäätöksen on tarkoitus antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätöksen toteuttamisesta esimerkiksi osakeyhtiössä vastaa hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. (Viitala 2006, 51.) Tilinpäätös muodostuu tuloslaskelmasta, taseesta, liitetiedoista ja rahoituslaskelmasta. Usein tilinpäätöksen rinnalle laaditaan myös toimintakertomus. (Kirjanpitolaki 1304/2004, 3 luku 1 §.) Myös tilintarkastuskertomus on liitettävä tilinpäätökseen, jos tilintarkastus on suoritettu (Kirjanpitolaki 460/2007, 3 luku 12 §). Rahoituslaskelma ja toimintakertomus on laadittava vain, jos kyseessä on suuri kirjanpitovelvollinen tai julkinen osakeyhtiö. Kyseessä on suuri kirjanpitovelvollinen, kun kaksi seuraavista rajoista ylittyy: tase 3 650 000 euroa, liikevaihto 7 300 000 euroa ja/tai henkilökuntaa keskimäärin 50. (Taloushallintoliiton www-sivut 2009.) Kirjanpitoasetus määrittelee tilinpäätöksen eri osien sisällön ja ne on lähtökohtaisesti laadittava asetuksen ohjeiden mukaisesti (Kirjanpitoasetus 1313/2004, 2 luku 1 - 6 §).

Tuloslaskelma on esitys yrityksen tilikauden tuloista ja menoista sekä tuloksesta. Tämän lisäksi tuloslaskelman tehtävä on tuottaa informaatiota eri sidosryhmille yrityksen taloudellisesta suorituskyvystä. (Niskanen & Niskanen, 2003, 17; Temte 2005, 14.) Kululajipohjaisen tuloslaskelman ensimmäinen luku kuvaa liikevaihtoa. Liikevaihdosta vähennetään liiketoiminnan kulut. Vähennysten jälkeen välituloksena saadaan liikevoitto tai liiketappio. (Viitala 2006, 33.) Liikevoittoon lisätään ja siitä vähennetään rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset tuotot ja kustannukset, tilinpäätössiirrot, tuloverot ja muut välittömät verot. Näiden lisäysten ja vähennysten jälkeen saadaan lopullinen tilikauden voitto tai tappio. (Viitala 2006, 33 - 34.) Tase tarjoaa tietoa yrityksen rahoituksellisesta asemasta. Taseen tiedot keskittyvät vain tilinpäätöspäivään. Tase kertoo yrityksen tilinpäätöshetken varat, velat ja oman pääoman määrän. (Lan 2012.) Tase koostuu vastaavaa ja vastattavaa osioista. Vastaavaa osiossa eritellään pysyvät ja vaihtuvat vastaavat. Seuraavat ryhmät kuuluvat pysyviin vastaaviin: aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset. Vaihtuvien vastaavien ryhmiä ovat vaihto-omaisuus, lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vastattavaa osion ryhmiä ovat oma pääoma, tilinpäätössiirtojen kertymä, pakolliset varaukset sekä lyhyt- ja pitkäaikainen vieraspääoma. (Committee for Corporate Analysis 2000, 29 - 30; Rice 2003, 12.) Pieni kirjanpitovelvollinen saa halutessaan laatia kirjanpitoasetuksen mukaisen lyhennetyn taseen (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 34).

Liitetietojen tulee antaa lisätietoa kirjanpitovelvollisen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Esimerkiksi tuloslaskelman ja taseen yhdistetyt erät on esitettävä liitetiedoissa eriteltyinä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 188.) Liitetiedoista selviää tilinpäätöksessä käytetyt laadintaperiaatteet ja tilinpäätöksen kannalta oleelliset tiedot, joita muualla ei esitetä (Alexander & Nobes 2010, 110). Tärkeimpiä tietoja ovat liikevaihdon jakautuminen toimialan ja markkina-alueen mukaan, aktivointi- ja poistoperusteet, oman pääoman muutokset, tuloveroja, vakuuksia ja henkilöstöä koskevat tiedot sekä omistukset muissa yrityksissä (Salmi 2012, 84 - 87). Rahoituslaskelma kuvaa yrityksen rahan hankintaa ja käyttöä tilikauden aikana. Rahoituslaskelma sisältää liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat ja se laaditaan maksuperusteisena. (Stittle & Wearing 2008, 69 - 71; Vilkkumaa 2010, 28.) Pienten kirjanpitovelvollisten ei ole välttämätöntä laatia toimintakertomusta. Osakeyhtiöiden on kuitenkin aina esitettävä toimintakertomuksen sisältämät tiedot, esimerkiksi liitetiedoissa.

sa. (Talouhallintoliiton www-sivut 2009.) Toimintakertomuksessa on esitettävä olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnasta (Leppiniemi 2011, 334). Tilintarkastaja on valittava, jos päättäneellä ja sitä edeltäneellä tilikaudella vähintään kaksi seuraavista rajoista on ylittynyt: taseen loppusumma yli 100 000 euroa, liikevaihto yli 200 000 euroa ja/tai henkilöstön määrä yli 3 (Vilkkumaa 2010, 18). Tilintarkastuskertomuksessa annetaan lausunto siitä, ilmenevätkö oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksestä, ovatko tiedot ristiriidattomia ja siitä, ovatko vastuuhenkilöt toimineet lainsäädännön mukaisesti (Vilkkumaa 2010, 20).

3.2 Tilinpäätöksen oikaiseminen

Yritykset laativat tilinpäätökset erilaisia arvostus- ja jaksotusperiaatteita käyttäen. Tämän vuoksi tilinpäätöstiedot eivät ole suoraan vertailtavissa eri tilikausien tai yritysten välillä. (Salmi 2012, 144.) Tilinpäätösanalyysia varten on kuitenkin kehitetty menetelmä, jolla eri tavoin laaditut tilinpäätökset saadaan oikaistua keskenään vertailukelpoiksi. Tilinpäätöstietojen oikaisulla eli standardoinnilla tarkoitetaan tilinpäätöksen erien uudelleen järjestelyä. Yritystutkimusneuvottelukunta (YTN) on julkaissut nykyisen kirjanpitolain mukaisen teoksen tilinpäätöksen oikaisemisesta. Teoksessa esitetään käytettäväksi suositellut mallit oikaistulle tuloslaskelmalle ja taseelle. (Niskanen & Niskanen 2003, 19; 59 - 61.) Raporttiin on liitetty oikaistun tuloslaskelman ja taseen kaavat (Liitteet 1 - 2).

Tuloslaskelman oikaisut

Tuloslaskelman oikaisuilla pyritään mahdollisimman oikeaan ja vertailukelpoiseen kuvaan yrityksen liiketoiminnan laajuudesta ja kannattavuudesta. Liikevaihto koostuu varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvien tuotteiden ja palvelujen myynnistä saaduista tuotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, arvonlisäverot ja muut myynnin määrään liittyvät verot. Liikevaihtoa oikaistaan, mikäli myyntisaamisiin liittyy epävarmoja eriä. (Yritystutkimus ry 2011, 17 - 18; Kallunki & Kytönen 2002, 44.) Liiketoiminnan muilla tuotoilla tarkoitetaan toimintaan liittyviä tuottoja, jotka luonteeltaan ovat liikevaihtoa lähellä. Tällaisia ovat esimerkiksi vuokratuotot. Liike-

toiminnan muut tuotot oikaistaan siirtämällä olennaiset tai kertaluontoiset liiketoiminnan muut tuotot satunnaisiin tuottoihin ja niiden hankkimisesta mahdollisesti aiheutuneet kulut satunnaisiin kuluihin. Oikaistuun tuloslaskelmaan lasketaan aine- ja tarvikekäyttö. Se sisältää aine- ja tarvikeostot, joista on vähennetty varastojen lisäys tai, joihin on lisätty varastojen vähennys. Kaupanalan yritysten aine- ja tarvikekäyttö sisältää ostot ja kaikki varastojen muutokset. Ulkopuoliset palvelut ovat pääasiassa tuotantoon tai myyntiin liittyvistä työsuorituksista maksettavia korvauksia. (Yritystutkimus ry 2011, 18 - 19.) Henkilöstökuluihin sisältyvät ennakonpidätyksen alaiset palkat ja muut henkilöstökulut, kuten sosiaaliturvamaksut, vakuutusmaksut ja eläkekulut. Vapaaehtoiset henkilöstökulut kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin. Oikaistun tuloslaskelman erä laskennallinen palkkakorjaus koskee yksityistä elinkeinoharjoittajaa ja henkilöyhtiötä. (Niskanen & Niskanen 2003, 64.)

Liiketoiminnan muilla kuluilla tarkoitetaan varsinaiseen toimintaan kuuluvia eriä, joita ei tuloslaskelmassa muuten ole esitetty. Tällaisia ovat esimerkiksi leasingmaksut, hallinto-, tietoliikenne- ja pankkipalvelujen kulut sekä luottotappiot. Erät, jotka vaikeuttavat kannattavuusvertailun tekemistä siirretään satunnaisiin kuluihin. Valmisteveraston muutos koskee valmistustoimintaa harjoittavia yrityksiä. Tämän erän jälkeen lasketaan käyttökate. (Yritystutkimus ry 2011, 21.) Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat käyttöomaisuuserien hankintamenoihin ja niiden taloudelliseen käyttöikänsä. Oikaisut ovat tarpeellisia, kun poistot eivät ole oikeassa suhteessa käyttöomaisuuden määrään tai poistoajat ovat pidempiä, kuin kirjanpitolautakunta suosittamat käyttöiät. Oikaisut tehdään käyttämällä elinkeinoverolain sallimia maksimipoistoja. Tehdyt muutokset tulee esittää oikaistun tuloslaskelman erässä muut tuloksen oikaisut. Arvonalentumisella tarkoitetaan hyödykkeen todennäköisen luovutus-hinnan pienentymistä. Arvonalentumiset on jaoteltu pysyvien vastaavien arvonalentumisiin ja vaihtuvien vastaavien poikkeuksellisiin arvonalentumisiin. Tämän erän jälkeen voidaan laskea liike-tulos. (Niskanen & Niskanen 2003, 65.)

Oikaistun tuloslaskelman erä tuotot osuuksista ja muista sijoituksista sisältää virallisen tuloslaskelman erät tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyri-tyksissä ja tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Erä muut korko- ja rahoitustuotot sisältävät tuotot vaihtuvien vastaavien saamisista ja rahoitusarvopape-reista sekä niistä johtuvat kurssierot. Korko- ja muut rahoituskulut sisältävät luo-

tonantajille maksettuja vieraan pääoman korkoja ja esimerkiksi kurssitappiot. Kursivoitot ja -tappiot siirretään erään kurssierot. Rahoitustuottoihin ja rahoituskuluihin sisältyvät käyvän arvon muutokset taas siirretään tuloksenjärjestelyeriin. Virallisen tuloslaskelman erät tuloverot ja muut välittömät verot sisällytetään oikaistun tuloslaskelman erään välittömät verot. Aikaisempien tilikausien saadut palautukset tai maksut kuuluvat satunnaisiin eriin ja niiden muutokset kohtaan muut tuloksen oikaisut. Välittömiin veroihin sisältyvät satunnaisista tuotoista tai kuluista aiheutuneet verot siirretään satunnaisiin eriin. Virallisen tuloslaskelman satunnaiset tuotot ja kulut ovat varsinaisen toiminnan ulkopuolelta ja ne ovat kertaluonteisia sekä suuruudeltaan olennaisia. Vain selkeästi satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kuulumattomat erät siirretään oikaistun tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. (Yritystutkimus ry 2011, 24 - 26.)

Taseen oikaisut

Taseen oikaisuille tilinpäätösanalyysissä tavoitellaan oikeaa ja vertailukelpoista kuvaa yrityksen taloudellisesta asemasta. Oikaistun taseen aineettomiin hyödykkeisiin voidaan aktivoida vain menoja, joista todennäköisesti kertyy tuloja. Oikaistun taseen aineettomat hyödykkeet sisältävät kehittämismenot, liikearvon ja muut aineettomat hyödykkeet. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin kohdistetaan aineettomat oikeudet, muut pitkävaikutteiset menot ja ennakkomaksut. Jos jonkin aktivointi todetaan aiheettomaksi, poistetaan se taseen varoista ja vastaavasti pienennetään taseen pääomaa. (Yritystutkimus ry 2011, 31 - 32.) Oikaistun taseen aineelliset hyödykkeet sisältävät maa- ja vesialueet, rakennukset, koneet ja kaluston sekä muut aineelliset hyödykkeet, joihin luetaan ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat. Tähänkään erään ei liity erityisiä oikaisutarpeita. (Yritystutkimus ry 2011, 34; Niskanen & Niskanen 2003, 73.)

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset esitetään oikaistussa taseessa yhtenä ryhmänä. Ne jaetaan sisäisiin osakkeisiin ja osuuksiin, muihin osakkeisiin ja osuuksiin, sisäisiin saamisiin sekä muihin saamisiin ja sijoituksiin. Virallisen taseen vaihtuvista vastaavista pitkäaikaiset saamiset siirretään oikaistun taseen tähän ryhmään. Arvottomaksi osoittautuneet osakkeet poistetaan omasta pääomasta ja osakkeista. Sisäiset lainasaamiset henkilöomistajilta ja saman konsernin yrityksiltä vähennetään saami-

sista ja omasta pääomasta, jos niiden takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Muut saamiset ja sijoitukset oikaistussa taseessa sisältävät virallisen taseen sijoituksista ja pitkäaikaisista saamisista muut saamiset, myyntisaamiset, lainasaamiset ja siirtosaamiset. (Yritystutkimus ry 2011, 35 - 36.) Virallisessa taseessa ei esitetä leasingvastuukantaa, joka oikaistussa taseessa kuvaa yrityksen tarkasteluhetkellä tiedossa olevien, tulevina vuosina erääntyvien leasingmaksujen määrää. Maksut lisätään vastaavaa puolen leasingomaisuuteen ja vastattavaa puolen leasingvastuihin liitetietojen perusteella. (Niskanen & Niskanen 2003, 75; Yritystutkimus ry 2011, 36.)

Oikaistun taseen vaihtuvien vastaavien ryhmä vaihto-omaisuus sisältää erät aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet ja muu vaihto-omaisuus. Muu vaihto-omaisuus sisältää virallisen taseen muun vaihto-omaisuuden ja ennakkomaksut. Tukku- tai vähittäiskaupan on kirjattava vaihto-omaisuus kohtaan aineet ja tarvikkeet. Oikaistussa taseessa esitetään virallisen taseen lyhytaikaiset saamiset yhtenä ryhmänä. Se jakaantuu myyntisaamisiin, sisäisiin myyntisaamisiin, muihin sisäisiin saamisiin ja muihin saamisiin. Muut saamiset sisältävät virallisen taseen lyhytaikaiset lainasaamiset, muut saamiset ja siirtosaamiset. Ryhmän oikaisuihin kuuluu nettokirjattujen factoringluottojen lisääminen myyntisaamisiin ja taseen velkoihin sekä osatuloutussaamisten käsittely käyttöpääoman eränä tilinpäätösanalyysissä. Virallisen taseen erät rahoitusarvopaperit ja rahat ja pankkisaamiset on oikaistussa taseessa yhdistetty yhdeksi ryhmäksi. Tähän ei kohdistu oikaisuja, koska rahat ja rahoitusarvopaperit ovat likvidejä, jolloin niiden arvostamiseen ei sisälly suuria riskejä. (Yritystutkimus ry 2011, 37 - 39.)

Osakeyhtiön oma pääoma jaetaan sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua pääomaa ovat osakepääoma, arvonkorotusrahoisto, käyvän arvon rahasto ja ylikurssi-rahasto sekä vararahasto. Vapaata pääomaa ovat muut rahastot, kertyneet edellisen tilikauden voitto ja tilikauden tulos. Oikaistussa taseessa ryhmään oma pääoma yhteensä sisältyy nämä erät. Oikaistun taseen oma pääoma sisältää myös ryhmän poistoero ja varaukset sekä ryhmän oman pääoman oikaisut. Poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista tulee siirtää yhtiöverokannan mukainen osuus laskennalliseen verovelkaan. (Yritystutkimus ry 2011, 40 - 42.) Pienet kirjanpitolovelvolliset on kuitenkin vapautettu verovelkojen ja -saamisten erittelystä (Kirjanpitolautakunta 2006). Oman pääoman oikaisut sisältävät erät, joilla on oikaistu virallisen taseen omaisuuseriä tai

velkoja. Kuten aikaisemmin mainittiin, omaisuuserien oikaisuja tarvitaan, kun viralliseen taseeseen on aktivoitu esimerkiksi liikearvoa, johon ei liity tulon odotuksia tai muita aineettomia hyödykkeitä, kuten kehittämismenot, jotka eivät täytä aktivointiedellytyksiä. Oman pääoman oikaisuihin kuuluvat myös epävarmat saamiset, saamiset henkilöyhtiöiden omistajilta, osakeyhtiölain vastaiset lainasaamiset, aiheettomat arvonorotukset ja käyvän arvon muutokset, pysyvien vastaavien arvon oikaisu ja poisto-oikaisu. (Yritystutkimus ry 2011, 42 - 43.)

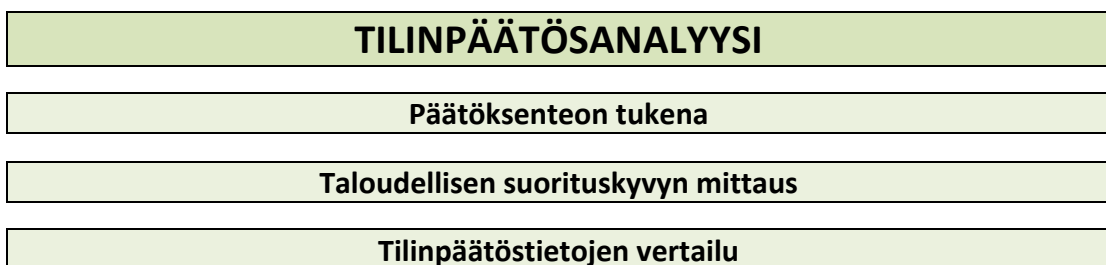
Vieras pääoma jaetaan pitkä- ja lyhytaikaiseen. Oikaistun taseen vieraaseen pääomaan kuuluvat virallisen taseen pakolliset varaukset, pitkä- ja lyhytaikaiset velat sekä taseen ulkopuolelta leasingvastuukanta. Oikaistun taseen pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvät pääomalainat, lainat rahoituslaitoksilta, eläkelainat, saadut ennakot, sisäiset velat ja muut pitkäaikaiset velat. Vieraan pääoman eriin kuuluvat myös edellä käsitellyt laskennallinen verovelka, pakolliset varaukset, leasingvastuut sekä lyhytaikaisen vieraan pääoman erät. Pääomalainoja on oikaistava siirtämällä ne kokonaan tai osittain omaan pääomaan, mikäli ne ovat verrattavissa omaan pääomaan. Jos ulkomaanvaluutan määräisiin lainoihin liittyviä kurssitappioita on aktivoitu siirtosaamisiin, lainoja rahoituslaitoksilta on oikaistava. Muut pitkäaikaisen vieraan pääoman erät ovat virallisen taseen erien yhdistelyjä, niihin ei liity oikaisutarpeita. (Niskanen & Niskanen 2003, 80 - 81; Yritystutkimus ry 2011, 44 - 47.)

Oikaistun taseen erään korolliset lyhytaikaiset velat kuuluvat virallisen taseen lyhytaikaiset sekä seuraavalla tilikaudella erääntyvät joukko- ja vaihtovelkakirjalainat, lainat rahoituslaitoksilta, eläkelainat, pääomalainat, rahoitusvekselit sekä muiden velkojen korollinen osuus. Oikaistuun taseeseen kuuluvat myös saadut ennakot, ostovelat, sisäiset ostovelat, muut sisäiset korolliset velat, muut sisäiset korottomat velat ja muut korottomat lyhytaikaiset velat, johon sisältyy korottomien lisäksi myös siirtovelat. Oikaisutarpeet koskevat factoringluottoa ja ostovelkoihin sisältyviä osamaksuvelkoja, jotka siirretään lyhytaikaiseen korollisiin velkoihin. (Yritystutkimus ry 2011, 47 - 48; Niskanen & Niskanen 2003, 82.)

4 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

4.1 Tilinpäätösanalyysin tarkoitus ja vaiheet

Tilinpäätöstiedoista saadaan hyvä pohja yrityksen taloudellisen tilan analysoinnille. Usein tilinpäätöstä hyödynnetään käyttämällä suoriteperusteista tilinpäätösanalyysia. Menetelmän avulla analysoidaan yrityksen kannattavuutta, rahoituksellisia ja taloudellisia toimintaedellytyksiä ja niitä arvioidaan kriittisesti. Tilinpäätösanalyysissa tarkastellaan yrityksen taloudellista tilaa tietyllä ajanhetkellä tai sen kehittymistä tietyllä ajanjaksolla. (Kallunki & Kytönen 2002, 13 - 14; Vilkkumaa 2010, 43.) Kuviossa 2 esitellään tilinpäätösanalyysin pääpiirteet. Tilinpäätösanalyysi tukee yritystä ja sen sidosryhmiä päätöksenteossa. Analyysilla mitataan taloudellista suorituskykyä ja tunnistetaan siihen liittyviä osatekijöitä. Tilinpäätösanalyysin tavoitteena on myös helpottaa tilinpäätöksestä saatavan informaation vertailua. Vertailemalla tietoja eri ajanjaksojen ja eri yritysten välillä saadaan tietoa ympäristön ja toimintastrategian vaikutuksista yrityksen taloudelliseen tilaan. Tilinpäätösanalyysi vastaa neljään oleelliseen päätöksentekoon vaikuttavaan kysymykseen. Se määrittelee millainen on yrityksen taloudellinen tila nyt ja miten se on kehittynyt viime vuosina. Se avulla voidaan myös päätellä, mitä syitä on talouden nykytilan ja sen kehittymisen taustalla. Tilinpäätösanalyysin avulla voidaan myös ennustaa talouden tulevaa kehitystä. Lopuksi analyysin perusteella kyetään tekemään johtopäätöksiä, joita voidaan hyödyntää edelleen päätöksenteossa. (Kinnunen, Leppiniemi, Puttonen & Virtanen 2002, 97 - 101.)

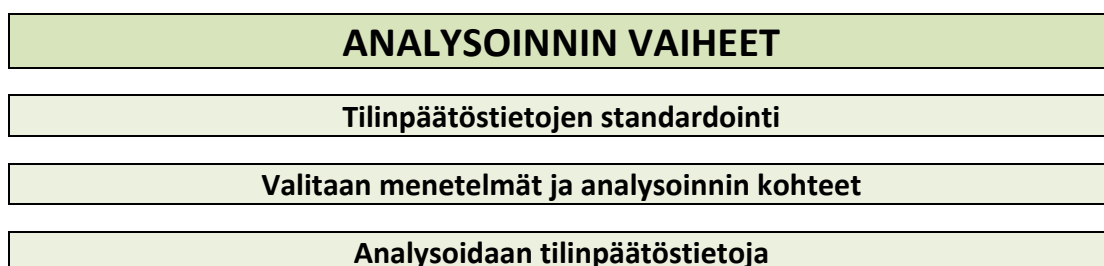

Kuvio 2. Tilinpäätösanalyysin pääpiirteet (Kinnunen ym. 2002, 97).

Yrityksen kasvua arvioidaan usein tulojen kasvun perusteella. Tavanomaisesti yrityksen toiminnan laajuutta ja kasvua arvioidaankin liikevaihdon perusteella. Myös käytössä olleen pääoman määrän avulla voidaan arvioida laajuutta ja kasvua. (Kin-

nunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2005, 46 - 47.) Taloudellista suorituskykyä arvioidaan analysoimalla yrityksen kannattavuutta eli tuloksen riittävyttä ja kehitysnäkymiä. Analyysillä arvioidaan myös yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta eli rahoitusrakennetta ja siihen liittyviä riskejä. (Niskanen & Niskanen 2003, 8.) Tilinpäätösanalyysin avulla voidaan myös arvioida yrityksen toiminnan tehokkuutta. Tehokkuudella tarkoitetaan käyttöpääoman kiertoaikoja. Tehokkuutta analysoimalla saadaan tietoa tulojen ja menojen kertymisajasta. Tämän myötä taas saadaan lisätietoa tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuskykyyn vaikuttavista syistä. (Kallunki & Kytönen 2002, 88.)

Tilinpäätösanalyysi koostuu kolmesta päävaiheesta, kuten kuvio 3 havainnollistaa. Vaiheisiin kuuluvat tilinpäätöstietojen standardointi, menetelmien ja analyysin kohteiden valinta sekä tilinpäätöstietojen analysointiprosessi. Ensimmäiseksi tulee muokata analyysin perustiedot eli tuloslaskelma ja tase. Tavoitteena on oikaista käytettävä aineisto, jotta tilinpäätöstiedot ovat vertailukelpoisia muiden yritysten kesken tai saman yrityksen aikaisempien tilikausien välillä. Toisessa vaiheessa valitaan analysoinnin kohteet ja tarkoituksen mukaiset analyysimenetelmät. Mitä analyysillä halutaan mitata ja millä menetelmillä, se riippuu analyysin tekijästä ja analyysin käyttötarkoituksesta. Tilinpäätösanalyysin kolmannessa vaiheessa oikaistuja tilinpäätöstietoja hyödyntämällä analysoidaan yrityksen taloudellista tilaa ja sen kehittymistä valittujen analyysimenetelmien ja analysoinnin kohteiden avulla. Keskeisintä on saatujen tutkimustulosten arviointi ja niiden syy- ja seuraussuhteiden selvittäminen. (Niskanen & Niskanen 2003, 19 - 20.) Erilaisista analyysimenetelmistä kerrotaan luvussa 4.3 ja analysoinnin kohteista luvussa 5.

Kuvio 3. Analyysin vaiheet (Niskanen & Niskanen 2003, 19).

4.2 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on tuottaa informaatiota usealle taholle. Taloudellisen tilan kokonaiskuvan lisäksi eri tahoja kiinnostaa usein erityisesti jokin tietty yrityksen ominaisuus. Ennen analysoinnin aloittamista onkin tärkeää määritellä kenelle ja minkälaista informaatiota tarkoituksena on tuottaa. (Kallunki & Kytönen 2002, 17; Temte 2005, 74 - 75.) Kuviossa 4 esitetään tilinpäätösinformaation ja -analyysin käyttäjäryhmät. Tilinpäätöstietojen käyttäjien joukko on todella laaja. Joukkoon kuuluu periaatteessa kaikki ne, joille yrityksen taloudellisella tilalla on jotakin merkitystä. Tärkeimmät käyttäjäryhmät ovat sidosryhmät, joiden kanssa yrityksellä on taloudellinen vuorovaikutussuhde. Tämä vuorovaikutus voi syntyä esimerkiksi saatujen pääomapanosten, tuotannontekijöiden ja niistä maksettavien vastikkeiden vuoksi. Käyttäjiä ovat omistajat ja sijoittajat, johto, työntekijät, rahoittajat, tavarantoimittajat ja asiakkaat. Tilinpäätösinformaatio kiinnostaa myös sidosryhmiä, joiden suhde yritykseen on erilainen. Tällaisia käyttäjiä ovat viranomaistahot ja kilpailijat. (Kinnunen ym. 2002, 87.)

Kuvio 4. Tilinpäätösinformaation käyttäjät (Niskanen & Niskanen 2003, 13; Kinnunen ym. 2002, 87).

Omistajia ja oman pääoman sijoittajia kiinnostaa pääasiassa sijoituksen tuotto suhteessa riskeihin. Sijoituksen myötä saadaan usein myös päätäntävaltaa yrityksessä, joten myös sijoituksen suhde vallan määrään kiinnostaa tätä ryhmää. Yrityksen joh-

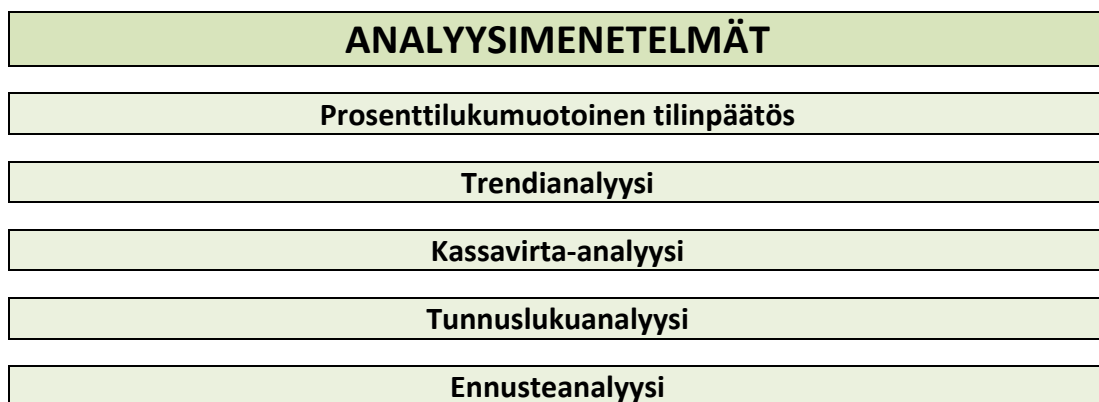
toa kiinnostaa tilinpäätöksen tuottama informaatio kokonaisvaltaisemmin. Johto hyödyntää informaatiota jatkuvasti tehdessään päätöksiä koskien operatiivista liiketoimintaa, investointeja ja rahoitusta. Työntekijöiden kiinnostus tilinpäätöstä ja sen tuomaa informaatiota kohtaan on hieman erilainen. Tätä ryhmää kiinnostaa esimerkiksi työpaikan säilyvyys, jota kehitysnäkymien perusteella voidaan arvioida. Molempien johdon ja henkilöstön kiinnostusta saattavat lisätä myös erilaiset tulos- ja voittopalkkiojärjestelmät. (Niskanen & Niskanen 2003, 14 - 15.)

Rahoittajat eli vieraan pääoman luotonantajat tekevät luottopäätöksiä ja seuraavat velallisen maksukykyä tilinpäätösanalyysin avulla. Luottokelpoisuuden analysoimiseksi on olemassa standardeja, luokituksia ja luottotietotoimintaa. (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 178.) Myös tavarantoimittajat ovat kiinnostuneita yrityksen maksukyvyistä, mutta lähinnä vain maksuvalmiudesta eli kyvystä suoriutua lyhyen aikavälin velvoitteista (Niskanen & Niskanen 2003, 16). Erityisesti pitkäaikaisessa asiakassuhteessa olevat asiakkaat analysoivat tilinpäätöstietoja kartoittaakseen toiminnan jatkuvuuteen liittyviä riskejä, esimerkiksi konkurssin mahdollisuutta. Asiakkaat haluavat vakuuttua yrityksen toimitusvarmuudesta ja toimituksiin liittyvien jälkivelvollisuuksien hoitamisesta. Erityisesti silloin, kun tilaus- ja toimitusajankohdan välillä on suuri aikaero. (Kinnunen ym. 2002, 91 - 92; Niskanen & Niskanen 2003, 17.)

Viranomaisista tilinpäätösinformaatiota hyödyntää esimerkiksi verottaja, joka on kiinnostunut yrityksen tuloksesta ja sen pohjalta määräytyvien verojen laskemisesta. Kilpailuviranomaiset seuraavat toimialoittain kilpailutilanteen kehittymistä. Myös tuomioistuimet hyödyntävät tilinpäätösanalyysiä, esimerkiksi talousrikosoikeudenkäynneissä. Viranomaisten lisäksi myös tiedotusvälineet voivat hyödyntää analyysia, esimerkiksi yritysten taloudellisen menestyksen uutisoinnissa. Kilpailijat saavat tilinpäätöstietojen avulla yrityksestä selville useita asioita. Näitä ovat esimerkiksi yrityksen myynnin ja kannattavuuden kehittyminen, investointien suuruus ja tutkimus- ja kehitystoimintaan panostaminen. Yrityksen muuttaessa hinnoittelupolitiikkaansa tai toteuttaessa mittavan mainoskampanjan kilpailijat pystyvät arvioimaan hyötyjä, esimerkiksi liikevaihtoa seuraamalla. (Kinnunen ym. 2002, 92.)

4.3 Analyysimenetelmät

Tilinpäätösanalyysia varten valitaan tarkoitusta vastaavat analyysimenetelmät. Menetelmäksi voidaan valita esimerkiksi prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi, kassavirta-analyysi, tunnuslukuanalyysi ja/tai ennusteanalyysi, kuten kuviosta 5 voidaan havaita. (Niskanen & Niskanen 2003, 19 - 20; 237.) Tilinpäätösanalyysi voidaan jaotella myös ajalliseen poikkileikkausanalyysiin ja aikasarja-analyysiin. Poikkileikkausanalyysissä yritystä verrataan tiettyinä vuonna saman toimialan yrityksiin, kun taas aikasarja-analyysi keskittyy yrityksen oman talouden kehityksen tarkasteluun pidemmällä aikavälillä. Näitä analyysityyppejä voidaan käyttää myös yhdessä ja useimmat analyysimenetelmät sopivat molempiin tyyppeihin. (Niskanen & Niskanen 2013, 49.) Tämän tutkimuksen toteuttamiseksi on valittu prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, tunnusluku- ja ennusteanalyysi.

Kuvio 5. Analyysimenetelmät (Niskanen & Niskanen 2003, 19 - 20; 237).

Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöserät esitetään prosentteina tietystä vertailukohteesta. Vertailukohteina toimivat liikevaihto ja taseen loppusumma. Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös on hyödyllinen, kun halutaan tutkia tuloslaskelman ja taseen erien kehittymistä tietyn jakson aikana. Tämän menetelmän avulla kyetään esimerkiksi helposti vertailemaan kustannusten määrän muutosta eri vuosina suhteessa liikevaihtoon. Se tapahtuu laskemalla kustannusten prosenttiosuus liikevaihdosta jokaiselta vertailtavalla vuodelta. Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen taseesta nähdään selkeästi esimerkiksi yrityksen omaisuuden sitoutuminen ja rahoitusrakenne, koska luvut on suhteutettu taseen loppusummaan. Vastaavaa puolta voidaan tarkastella esimerkiksi seuraavasti: Taseen loppusumma 100 %, joka on jakaantunut pysyviin vastaaviin 45 %, vaihto-omaisuuteen 35 % ja rahavaroihin 20 %.

(Ready Ratios –www-sivut 2015.) Menetelmä on hyvä, koska pelkkien absoluuttisten lukujen avulla on esimerkiksi vaikea arvioida, että onko liikevaihto ja kustannukset kasvaneet samassa suhteessa. Menetelmää voidaan hyödyntää myös, kun halutaan vertailla eri yritysten kehitystä. Tässä menetelmässä tulee kuitenkin huomioida se, että yhden erän kasvu tai pienentyminen voi muuttaa muiden erien prosentiosuuksia, vaikka ne eivät olisi absoluuttisesti muuttuneet paljoa. Parhaimmillaan prosenttilukumuotoinen tilinpäätös on, kun analysoidaan myös muutoksien syitä. Apuna syiden määrittelyssä voidaan käyttää liitetietoja ja esimerkiksi yrityksen vuosikertomusta, joiden perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä yrityksen tapahtumista. (Niskanen & Niskanen 2003, 87 - 90.)

Trendianalyysia käytetään tilinpäätöserien ajallisen kehityksen tarkasteluun. Usein tarkastellaan noin viiden vuoden ajanjaksoa. (Rice 2003, 162.) Trendianalyysia varten laaditaan kultakin vuodelta prosenttilukumuotoinen tilinpäätös erä kerrallaan siten, että jokaisen erän varhaisimman vuoden arvoksi asetetaan 100 prosenttia. Näin kyetään helposti tarkastelemaan yhden yrityksen kehitystä tietyllä ajanjaksolla. (Niskanen & Niskanen 2003, 96.) Trendianalyysissa erityistä huomiota kiinnitetään eriin, jotka ovat huomattavan alhaisia tai korkeita (Accounting Tools –www-sivut 2015). Kun taas halutaan käyttää kassavirta-analyysia, laaditaan kassavirta- ja rahoituslaskelmia. Nämä laskelmat laaditaan muuttamalla tilinpäätöksen erät liitetietojen avulla kassaperusteisiksi. Suoriteperusteisen tuloslaskelman ja kassavirtalaskelman erot tulevat eroista liikevaihdon ja myynnin kassaan maksujen välillä, ostojen ja ostomaksujen välillä ja eroista investointien ja tuloslaskelman poistojen välillä. Kassavirtamenetelmää käytetään usein yhdessä muiden menetelmien kanssa. (Niskanen & Niskanen 2003, 20; 165.)

Tunnuslukuanalyysin avulla analysoidaan yrityksen taloudellista suoriutumista ja asemaa. Esimerkiksi yrityksen johto käyttää tunnuslukuanalyysia vahvuuksien ja heikkouksien tarkasteluun, jotka vaikuttavat tulevien strategisten tavoitteiden määrittelyyn. (Demonstrating Value –www-sivut 2015.) Tunnusluvut ovat apuvälineitä, joiden avulla rahamääräinen informaatio saadaan muunnettua vertailukelpoisiksi arvoiksi. Ne myös tarjoavat tietoa, jota ei suoraan rahamääräisestä tilinpäätöksestä saada. Tunnusluvut lasketaan jakamalla tilinpäätöserä toisella tilinpäätöserällä. Usein ne esitetään suhdelukumuotoisina prosenttilukuina. (Seppänen 2011, 63 - 64; Niskanen

& Niskanen 2003, 111.) Suhdelukumuodon vuoksi tunnuslukuanalyysiä voidaan hyödyntää eri vuosien ja eri yritysten välisessä vertailussa. Tunnuslukuja vertaillaan usein saman toimialan yritysten välillä. (Accounting Tools –www-sivut 2015.) Toimialavertailun tarkoituksena on ottaa huomioon toimialan yhteisten tekijöiden vaikutukset. Tällöin tunnuslukuarvojen erot johtuvat yrityskohtaisista eroista. Voidaan esimerkiksi ajatella, että paremmin menestyvä yritys on panostanut johtamiseen muita toimialan yrityksiä enemmän ja tästä syystä menestyy myös paremmin. (Niskanen & Niskanen 2003, 197 - 198.)

Tunnusluvut valitaan analysoinnin kohteiden mukaan. Tavallisimmin ne jaetaan kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin. Selkeyttämiseksi voidaan eritellä myös laajuuden eli kasvun ja tehokkuuden tunnusluvut. Valittujen tunnuslukujen tulee olla yksinkertaisia ja luotettavia. Niiden avulla on tarkoitus saada kokonaiskuva yrityksen toiminnasta, joten niiden tulee täydentää toisiaan. Tunnuslukuja ei myöskään pidä olla liikaa, jotta hyödyntäminen ei vaikeudu ja epäolennaiset seikat eivät korostu. (Eskola & Mäntysaari 2006, 124; Vilkkumaa 2010, 44 - 60.) Tunnuslukuja tarkastellaan usein visuaalisesti graafisten kuvioiden avulla. Kuvioiden avulla tunnusluvut saadaan aikajärjestykseen ja niitä kyetään helposti vertailemaan keskenään. Graafisiin kuvioihin voidaan lisäksi sisällyttää toimialan tunnusluvut. Tällöin kyetään samasta kuvioista vertaamaan yrityksen kehitystä sekä yrityksen kehitystä suhteessa toimialan kehitykseen. (Niskanen & Niskanen 2003, 200 - 202.)

Tilinpäätöksen avulla voidaan myös tehdä ennusteanalyysi. Sen avulla voidaan arvioida, miltä yrityksen tilinpäätös tulevina vuosina näyttää. Ennusteanalyysin keskeisenä tavoitteena on kartoittaa riskejä ja tulevia rahoitustarpeita. (Niskanen & Niskanen 2003, 237.) Rahoitussuunnittelu on keskeinen osa liiketoimintaa. Rahoitussuunnitelman avulla saadaan selville kuinka paljon yrityksen toiminta sitoo rahaa. (Niskanen & Niskanen 2013, 349.) Ennusteanalyysiä käytetään esimerkiksi luottopäätösten ja yrityksen arvonmäärityksen yhteydessä. Menetelmää käytetään myös pidemmän aikavälin strategisen suunnittelun apuvälineenä. Usein eniten huomiota keräävät pörssianalyttikoiden laatimat ennusteet yrityksen tuloskehityksestä. (Niskanen & Niskanen 2003, 237.) Ennusteanalyysiä laadittaessa ja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että ennusteet ovat vain arvioita tulevasta. Ennusteet eivät aina toteudu oletetusti. (Beattie 2015.)

Ennusteanalyysi perustuu aikaisempien vuosien tilinpäätöksistä ilmeneviin kustannus- ja tase-erien välisiin suhteisiin. Tilinpäätöstietojen lisäksi ennusteanalyysin laatimisessa hyödynnetään yrityksen asettamia strategisia tavoitteita ja tiedossa olevia muutoksia. Kustannus- ja tase-erien suhteet oletetaan pysyvän aikaisempien vuosien kaltaisina, ellei tiedossa ole strategisen tason muutoksia. Käytännössä se tarkoittaa, että ennusteanalyysin laatimiseksi tarvitaan tällöin vain aikaisempien vuosien tilinpäätökset ja yrityksen myyntiennuste. Tilinpäätöksiä hyödynnetään laskemalla liikevaihdon muutosprosentit ja käyttämällä niiden keskiarvoa ennusteen muutosprosentina. Keskiarvoa voidaan käyttää, kun liikevaihdon muutokset ovat olleet tasaisia ja kun toimiala ei ole kovin herkkä suhdannevaihteluille. (Niskanen & Niskanen 2003, 238 - 240.) Muiden tuloslaskelman erien, lukuun ottamatta verojen ennusteet lasketaan prosenttia liikevaihdosta -menetelmän avulla. Yksinkertaisimmillaan voidaan olettaa, että erien suhteet liikevaihtoon pysyvät muuttumattomina vuodesta toiseen. Tässä menetelmässä tulee kuitenkin huomioida, että jako muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin on vaikeaa. Jos kustannukset kaikki lasketaan muuttuvina, ei ennuste huomioi niin sanottua kiinteiden kustannusten vipuvaikutusta, mikä tulee analysointivaiheessa ottaa huomioon. (Niskanen & Niskanen 2013, 352 - 353.)

Taseen erät ennustetaan vastaavaa puolen osalta samalla periaatteella eli prosenttia liikevaihdosta -menetelmän avulla. Myös vastattavaa puolen spontaanit rahoituslähteet eli ostovelat ja siirtovelat lasketaan kuten edellä. Tilikauden voitto saadaan taseennusteeseen tuloslaskelmaennusteesta. Oman pääoman ennusteessa tulee huomioida mahdollinen osingonjako. Muut vastattavaa puolen erät ovat ns. harkinnanvaraisia rahoituslähteitä, joihin liikevaihdon muutokset eivät suorassa suhteessa vaikuta. Vastattavaa puolelle lisätäänkin ennusteessa usein rahoitustarvetta kuvaava erä, jolla saadaan vastaavaa ja vastattavaa puolet tasan. Rahoitustarpeen määrittelyn jälkeen yritys voi pohtia sopivaa rahoituslähdetä. Toisinaan rahoitustarve saattaa olla myös negatiivinen, jolloin yritys voi käyttää varojaan esimerkiksi ylimääräiseen osingonjakoon. (Niskanen & Niskanen 2013, 354 - 358.)

5 TUNNUSLUKUANALYYSIN KOHTEET

5.1 Liiketoiminnan laajuus

Yrityksen toiminnan laajuutta ja sen kasvua analysoidaan, jotta nähdään mihin suuntaan yritys on kehittynyt. Parhaiten yhden tilikauden toiminnan laajuutta kuvaa liikevaihto. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 201.) Liikevaihto koostuu yrityksen varsinaiseen toimintaan kuuluvien tuotteiden ja palveluiden myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, arvonlisävero ja muut myynnin määrään perustuvat verot (Yritystutkimus ry 2011, 17). Yritystoiminnan kannattavuuden perusta on maksavat asiakkaat. Suuri liikevaihto ei kuitenkaan tarkoita kannattavaa liiketoimintaa, jos yrityksen tekemät kaupat ovat pääasiassa tappiollisia. (Niskavaara 2010, 59.) Liikevaihdon tulee aina kasvaa vähintään kustannusten kasvun verran. Kun liikevaihto pienenee, se saattaa ennakoida toiminnan taantumista. Kasvun toivotaan olevan hallittua, jolloin rahoitus kyetään hoitamaan tulorahoituksella. Liian nopea kasvu vaatii ulkopuolista lisärahoitusta, mikä saattaa johtaa hallitsemattomaan velkaantumiseen. Kasvun on siis oltava sopivassa suhteessa yrityksen rahoitusresursseihin. (Viitala 2006, 148; Niskavaara 2010, 59 - 60.)

Liikevaihtoa vakaampi laajuuden mittari on taseen loppusumma, johon vaikuttaa koko yrityksen historia (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 207). Taseen loppusumma kuvaa yritykseen sitoutuneen pääoman määrää. Se on yhtä kuin yrityksen varat eli oman ja vieraan pääoman summa. (Balance Consulting –www-sivut 2015.) Käytännössä vastaavaa puolen loppusumma kertoo, mitä varoja yrityksellä on ja vastattavaa puolen loppusumma sen, miten varat on rahoitettu. Loppusummat menevät aina tasan, sillä kaikki varat ovat jollakin tavoin rahoitettuja. (Karikorpi 2010, 65.) Taseen loppusumma on hyvä laajuuden mittari, koska liiketoiminnan laajentuessa sitoutuneen pääoman määräkin kasvaa. Teollisuuden aloilla taseen loppusumma saattaa olla suurempi, kuin muilla aloilla. Tämä johtuu esimerkiksi kalliiden koneiden ja kaluston hankinnoista. (Balance Consulting –www-sivut 2015.)

5.2 Liiketoiminnan kannattavuus

Kannattavuus perustuu tulojen ja menojen suhteeseen. Kannattava yritys tuottaa enemmän tuloja, kuin tulojen hankkimiseksi on tarvinnut uhrata menoja. (Kallunki & Kytönen 2002, 74.) Kannattavuudella tarkoitetaan siis yrityksen voitontuottokykyä. Heikko kannattavuus tarkoittaa, että yritys tuottaa tappiota ja tämän vuoksi kuluttaa omaa pääomaansa, joka ei tietenkään riitä loputtomasti. Kannattavuutta voidaan mitata absoluuttisena tuottojen ja kulujen erotuksena tai suhteuttamalla tilinpäätöksen eriä liikevaihtoon ja pääomaan. Absoluuttisella tuottojen ja kulujen erotuksella tarkoitetaan suoraan tuloslaskelmasta nähtävissä olevia eriä, kuten tilikauden tulosta. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Niskavaara 2010, 59.) Tilikauden tulos on se osuus, joka kuuluu yritykselle. Tilikauden voitto lisätään taseen omaan pääomaan tai vastaavasti siitä vähennetään tappio. (Karikorpi 2010, 64.) Tuloksen lisäksi kannattavuutta voidaan mitata kahden tyyppisillä suhteellisilla tunnusluvulla. Näitä ovat voittoprosentit ja pääoman tuottoprosentit. Voittoprosentit suhteutetaan yrityksen liiketoiminnan tuottoon, kun taas pääoman tuottoprosentit käytössä olleisiin resursseihin eli pääomaan. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 217.)

Liiketulos on oikaistun tuloslaskelman välitulos. Se poikkeaa liikevoitosta analyysissa tehtyjen oikaisujen määrällä. Liiketulos ilmaisee kuinka paljon liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Ohjearvojen mukaan yli 10 prosenttia on hyvä ja alle 5 prosenttia on heikko tulos. (Yritystutkimus ry 2011, 61 - 62; Niskavaara 2010, 63.) Liiketuloksen taso riippuu toimialasta ja pääomarakenteesta. Keskeistä on liiketulosprosentin vertaaminen toimialan lukuihin ja yrityksen aikaisempiin tilikausiin. Liiketulosta arvioidessa huomioidaan sen riittävyys rahoituskuluja, veroja ja voitonjakoa varten. Liiketulos lasketaan kuvion 6 esittämällä tavalla lisäämällä liikevaihtoon liiketoiminnan muut tuotot ja vähentämällä siitä toimintakulut sekä poistot ja arvonalentumiset. Kun tulos jaetaan liiketoiminnan tuotoilla, saadaan liiketulosprosentti. (Balance Consulting –www-sivut 2015.)

$$\begin{aligned}
 & \textbf{Liiketulos} \\
 & = \text{Liikevaihto} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} - \text{Toimintakulut} - \text{Poistot ja arvonalentumiset} \\
 & \textbf{Liiketulos-\%} \\
 & = \text{Liiketulos} / \text{Liiketoiminnan tuotot} \times 100
 \end{aligned}$$

Kuvio 6. Liiketulos ja liiketulosprosentti (Balance Consulting –www-sivut 2015).

Kuviossa 7 esitetty sijoitetun pääoman tuotto (ROI) mittaa suhteellista kannattavuutta eli tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle (Yritystutkimus ry 2011, 65). Tuotot, joita tunnusluku tarkastelee, laskeaan lisäämällä tilikauden nettotulokseen rahoituskulut ja verot. Saatu tulos suhteutetaan sijoitettuun pääomaan. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa, johon on lisätty korolliset velat. Tämä on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Riittävän tiedon puute kuitenkin saattaa hankaloittaa jakoa korolliseen ja korottomaan vieraaseen pääomaan. Kun jakoa ei luotettavasti kyetä tekemään, suositellaan esimerkiksi kokonaispääoman tuoton laskemista. Sijoitetun pääoman tuotto-% tulisi olla vähintään yrityksen vieraalle pääomalle maksaman koron verran. Ohjearvojen mukaan yli 15 prosentin tuotto on erinomainen, kun taas alle 3 prosentin tuotto on heikko. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Committee for Corporate Analysis 2000, 69 - 70.)

$$\begin{aligned}
 & \textbf{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} \\
 & = (\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot (12kk)}) / \text{Sijoitettu pääoma tilikaudella} \times 100
 \end{aligned}$$

Kuvio 7. Sijoitetun pääoman tuotto-% (Balance Consulting –www-sivut 2015).

5.3 Yrityksen vakavaraisuus

Hyvä kannattavuus ei yksin riitä toiminnan ylläpitämiseen, jos yrityksen rahoitus ei ole kunnossa. Rahoitusrakennetta tarkastellaan mittaamalla vakavaraisuutta. (Balance Consulting –www-sivut 2015.) Vakavaraisuudella tarkoitetaan pitkän aikavälin maksuvalmiutta. Vakavaraisuuden analysointi tarkoittaa käytännössä oman ja vieraan pääoman rahoitusrakenteen arviointia. Mitä suurempi osuus yrityksen rahoitus-

rakenteesta on omaa pääomaa, sitä vakavaraisempi se on. Mitä vakavaraisempi yritys on, sitä pienempi sen rahoitusriski on. Vakavaraisuuden analysoinnissa käytetään taseen tietoja. (Niskavaara 2010, 83; Seppänen 2011, 83 - 84.) Vakavaraisuutta tarkastellaan esimerkiksi, kun suunnitellaan uuden investoinnin rahoitusta (Accounting Tools –www-sivut 2015). Vakavaraisuuden tunnusluvut ovat joissakin tapauksissa haastava arvioinnin kohde. Markkinatilanteesta riippuen, myös velkaantumisella voi olla etuja. Yhtenä etuna nähdään esimerkiksi vieraan pääoman omaa pääomaa pienempi tuottovaatimus ja sen korkojen vähennyskelpoisuus. (Niskanen & Niskanen 2003, 130.)

Vakavaraisuutta mitataan omavaraisuusasteen avulla, joka mittaa myös yrityksen tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä (Yritystutkimus ry 2011, 66). Omavaraisuusaste kertoo kuinka suuri osa taseen omaisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla, kuten kuvio 8 havainnollistaa. Käytännössä mitä suurempi omavaraisuusaste on, sitä vähemmän yrityksellä on velkaa ja korkokuluja. Omavaraisuusaste muuttuu heikommaksi, kun yritys ottaa velkaa. Kun taas velkaa lyhennetään tai tehdään enemmän voittoa, omavaraisuusaste vahvistuu. (Tomperi 2013, 91 - 92.) Keskeneneräisistä töistä saatuja ennakkoja ei huomioida laskettaessa omavaraisuusastetta, koska ne poistuvat taseesta töiden valmistuttua. Yli 40 prosentin omavaraisuusastetta pidetään hyvänä ja alle 20 prosentin arvoa heikkona. Ohjearvoissa tulee huomioida esimerkiksi yrityksen toimiala. (Committee for Corporate Analysis 2000, 71 - 72; Niskavaara 2010, 85.) Omavaraisuusasteen parina voidaan pitää velkaantumisastetta, joka mittaa samaa asiaa päinvastaisesta näkökulmasta. Kun omavaraisuusaste mittaa kuinka paljon yrityksen taseesta on omaa pääomaa, velkaantumisaste puolestaan taseen velan määrää. (Seppänen 2011, 85.)

Omavaraisuusaste-%

$$= \text{Oikaistu oma pääoma} / (\text{Oikaistu taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}) \times 100$$

Kuvio 8. Omavaraisuusasteprosentti (Balance Consulting –www-sivut 2015).

Nettovelkaantumisaste on vakavaraisuuden mittari, jonka ilmoittamista myös kirjanpitolautakunta suosittelee. Tunnusluvun avulla vertaillaan yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Nettovelalla tarkoitetaan korollista vierasta pää-

omaa, josta on vähennetty rahat ja rahoitusarvopaperit. (Niskanen & Niskanen 2003, 133.) Nettovelkaantumisaste kertoo kuinka paljon yrityksellä olisi jäljellä nettovelkaa, jos kaikki likvidit varat käytettäisiin velkojen maksuun (Eskola & Mäntysaari 2006, 130). Tilanne on kuitenkin hypoteettinen, koska ilman likvidivaroja yritys ei tule toimeen. Kuten kuviossa 9 ohjeistetaan, nettovelka jaetaan oikaistulla oman pääoman määrällä, jolloin tulokseksi saadaan nettovelkaantumisaste. Mitä suurempi saatu luku on, sitä velkaantuneempi yritys on. Korkea velkaantuneisuus lisää yrityksen rahoitusriskiä eli taloudellinen liikkumavara pienentyy. Nettovelkaantumisasteen ollessa 100 prosenttia, on yrityksen omistajien ja rahoittajien pääomapanokset yhtä suuret. Ohjearvojen mukaan tämä on tyydyttävä tulos. Erinomainen tulos on alle 10 prosenttia ja 200 prosentin ylittävä tulos on heikko. (Niskanen & Niskanen 2003, 133; Balance Consulting –www-sivut 2015.) Nettovelkaantumisaste voi olla myös negatiivinen. Tällöin likvidit varat ovat ylittäneet korollisten velkojen määrän. (Eskola & Mäntysaari 2006, 130.)

Nettovelkaantumisaste-%

$$= (\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja rahoitusarvopaperit}) / \text{Oikaistu oma pääoma} \times 100$$

Kuvio 9. Nettovelkaantumisasteprocentti (Balance Consulting –www-sivut 2015).

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen vieraan pääoman määrää suhteessa liikevaihtoon. Käytännössä tämä tarkoittaa velan määrää suhteessa toiminnan laajuuteen, kuten kuvioista 10 selviää. (Niskanen & Niskanen 2003, 132.) Tunnusluku ei kuitenkaan huomioi, että yritys tarvitsee tuottoja myös liiketoiminnan kulujen kattamiseksi (Seppänen 2011, 85). Jos yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on 100 prosenttia, on yrityksellä velkaa yhtä paljon kuin liikevaihtoa. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus vaatii hyvää ja vakaata käyttökattetta, jotta vuosittaiset lainakulut saadaan maksettua. Tunnusluvun avulla voidaan siis määritellä myös käyttökattteen määrän tarve. Tunnusluvulle ei ole esitetty ohjearvoja, joita voisi yleisesti soveltaa. Suhteellinen velkaantuneisuus voi olla sitä korkeampi, mitä voitollisempaa yrityksen toiminta on. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Niskanen & Niskanen 2003, 132 - 133.) Tunnuslukua voidaan lueteltavasti vertailla vain saman yrityksen ja toimialan lukujen kesken (Yritystutkimus ry 2011, 67).

Suhteellinen velkaantuneisuus-%

$$= (\text{Oikaistun taseen velat} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Liikevaihto (12kk)} \times 100$$

Kuvio 10. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti (Balance Consulting –www-sivut 2015).

5.4 Yrityksen maksuvalmius

Kun vakavaraisuus kuvaa pitkän aikavälin rahoitusasemaa, niin lyhyen aikavälin rahoitusaseman mittari on maksuvalmius. Maksuvalmiudella tarkoitetaan rahan riittävyyttä juoksevien menojen kattamiseen. Käytännössä yrityksellä tulee olla riittävät likvidivarat suhteessa tuleviin menoihin, esimerkiksi laskujen ja palkkojen maksamiseksi. Likvidivaroja ovat käteinen ja varat, jotka voidaan nopeasti, pienin kustannuksin ja riskittömästi muuttaa käteiseksi. Kaikki menot eivät kuitenkaan aina ole etukäteen tiedossa, joten maksuvalmiudessa tulee olla myös pelivaraa. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 129.) Pahimmillaan, kun varat eivät riitä menojen maksamiseen, saattaa yritys ajautua maksukyvyttömyyden vuoksi konkurssiin. Maksuvalmiuden analysointiin käytetään taseen lyhytaikaisia eriä. (Balance Consulting –www-sivut 2015.)

Quick ratio mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan pelkän rahoitusomaisuuden avulla. Rahoitusomaisuuteen sisältyy lyhytaikaiset saamiset, rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Tämän tunnusluvun avulla saadaan tietoa yrityksen kassavalmiudesta ja rahoituspuskurin riittävyydestä kuvion 11 esittämällä tavalla. Yrityksen tulee olla varautunut yllättäviin menoihin riittävän suuren rahoituspuskurin avulla. Kun quick ratio on 1, rahoitusomaisuus kattaa kokonaan lyhytaikaisten velkojen määrän. Luku on kuitenkin toimialakohtainen ja sitä tulkittaessa tulee muistaa, että se on vain tilinpäätöshetken arvo. Tilikauden aikana arvo saattaa vaihdella voimakkaastikin. Ohjearvojen mukaan hyvä quick ratio on yli 1 ja heikko alle 0,5. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Yritystutkimus ry 2011, 71.)

Quick Ratio

$$= \text{Rahoitusomaisuus} / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kuvio 11. Quick Ratio (Balance Consulting –www-sivut 2015).

Current ratio ja quick ratio vastaavat toisiaan, mutta current ratio ottaa huomioon rahoitusomaisuuden lisäksi myös vaihto-omaisuuden likvidivarana. Tämä selviää myös kuvioista 12. Molemmat mittaavat likvidivarojen suhdetta lyhyt aikaisiin velkoihin. Current ratio vastaa myös nettokäyttöpääomaa ilmaistuna suhdelukumuodossa. Suhdelukumuodon vuoksi se onkin nettokäyttöpääomaa luotettavampi mittari. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 132; Niskanen & Niskanen 2003, 118.) Kuten quick ratio, myös current ratio on toimialariippuvainen. Esimerkiksi kaupan alan yritysten on vaikea saavuttaa korkeita arvoja, koska varastoihin sitoutuu niin paljon pääomaa. Esimerkiksi tukkuliikkeen mahdollisesti suuret ostovelat suhteessa liikevaihtoon vaikuttavat arvoihin. Kriittisiin arvoihin tulee siis suhtautua varauksella. Ohjearvojen mukaan hyvä current ratio on yli 2 ja heikko on alle 1. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 132; Rice 2003, 212.)

Current Ratio

$$= (\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus}) / \text{Lyhytaikainen vieras pääoma}$$

Kuvio 12. Current Ratio (Balance Consulting –www-sivut 2015).

5.5 Toiminnan tehokkuus

Maksuvalmiuden ohella mitataan usein myös tehokkuutta. Tehokkuuden mittaamiseen käytetään käyttöpääoman kiertoaikoja. (Kallunki & Kytönen 2002, 88.) Käyttöpääomalla tarkoitetaan pääomaa, joka sitoutuu yrityksen juoksevaan liiketoimintaan eli vaihto-omaisuutta, myyntisaamisia ja ostovelkoja. Siinä kuitenkin ei huomioida rahavaroja, kuten varsinaisissa maksuvalmiuden mittareissa ja nettokäyttöpääomassa huomioidaan. (Karikorpi 2010, 139.) Vaihto-omaisuuden kiertoaika kertoo, kuinka kauan tavarat ovat varastossa ennen niiden myyntiä. Mitä nopeammin vaihto-omaisuus kiertää, sitä vähemmän varastoon sitoutuu käyttöpääomaa. Kiertoaika päi-

vinä lasketaan kuvion 13 osoittamalla tavalla. Vaihto-omaisuus, josta on vähennetty ennakkomaksut jaetaan aine- ja tarvikekäytöllä, joka kerrotaan 365 päivällä. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Niskanen & Niskanen 2003, 127.) Kiertonopeudella tarkoitetaan sitä, kuinka monta kertaa vaihto-omaisuus kiertää tarkastelujakson aikana. Esimerkiksi vuoden kiertonopeus saadaan jakamalla 365 päivää varaston kiertoajalla. Jos tarkastelu jakso on esimerkiksi vuosi eli 365 päivää ja kiertonopeudeksi saadaan 6, vaihto-omaisuus kiertää tällöin kuusi kertaa vuoden aikana. (Niskanen & Niskanen 2003, 123; 127.)

<p>Vaihto-omaisuuden kiertoaika</p> <p>= (Vaihto-omaisuus yhteensä – Ennakko maksut) / Aine- ja tarvikekäyttö (12kk) x 365</p> <p>Vaihto-omaisuuden kiertonopeus</p> <p>= 365 / Vaihto-omaisuuden kiertoaika</p>
--

Kuvio 13. Vaihto-omaisuuden kiertoaika ja -nopeus (Balance Consulting –www-sivut 2015; Niskanen & Niskanen 2003, 127).

Erityisesti kaupan alalla vaihto-omaisuuden kiertoajan seuraaminen on tärkeää. Valikoiman määrä vaikuttaa kiertoaikaan, koska laajempi valikoima kasvattaa vaihto-omaisuuden arvoa. Menekiltään heikompien tuotteiden määrää tulee karsia, jotta varaston arvo ei pääse paisumaan ja näin hidastamaan kiertoaikaa. Hitaampi kiertoaika usein kasvattaa myös muita kuluja. Esimerkiksi suuri tavaramäärä vaatii suuremmat varastotilat, jolloin vuokratulot ja muut varastointiin liittyvät kulut kasvavat. Hitaasti kiertävässä varastossa on vaarana myös tuotteiden pilaantuminen. Toisaalta ostaessaan suuria eriä yritys saattaa saada määrälennuksia. (Tomperi 2013, 102.)

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka kauan keskimäärin kestää, että asiakkaat maksavat laskunsa. Se lasketaan jakamalla myyntisaamiset liikevaihdolla ja kertomalla 365 päivällä, kuten kuviossa 14 on ohjeistettu. Kiertoajalla on suuri merkitys, koska myyntisaamisia kerryttää luottomyynti. Se taas aiheuttaa yritykselle kannattavuuteen, maksuvalmiuteen ja vakavaraisuuteen liittyviä riskejä. Yrityksen tulee kyetä rahoittamaan toimintansa kulut, myös myyntisaamisten osalta. Jos myyntisaamiset viivästyvät, saattaa siitä aiheutua yritykselle rahoituskuluja. Myös luottotappioiden riski kasvaa. Kun asiakas ei maksakaan, liikevaihtoa menetetään ja yritystoiminnan tulos heikkenee. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Vilkkumaa 2010, 53.)

Myyntisaamisten kiertoajan lisäksi kannattaa selvittää ostovelkojen kiertoaika. Yrityksen maksuvalmiuden kannalta tasapainoisena pidetään tilannetta, jossa myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat ovat suunnilleen yhtä suuret. Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka kauan kestää ennen kuin yritys maksaa ostovelkansa. Se lasketaan kuvion 14 mukaan jakamalla ostovelat aine- ja tarvikeostoilla, johon on lisätty ulkopuolisiin palveluihin käytetty rahamäärä. Myös tämä kerrotaan 365 päivällä. (Balance Consulting –www-sivut 2015; Vilkkumaa 2010, 53 - 54.) Sekä myyntisaamisten, että ostovelkojen kiertoaikoja voidaan hyödyntää asiakkaiden ja toimittajien maksuvalmiuden ja luottokelpoisuuden arvioinnissa. Yrityksen kannattaakin hyödyntää niitä esimerkiksi maksuehtoja määritellessään. (Vilkkumaa 2010, 54.)

<p>Myyntisaamisten kiertoaika</p> <p>= Myyntisaamiset / Liikevaihto (12kk) x 365</p> <p>Ostovelkojen kiertoaika</p> <p>= Ostovelat / (Aine- ja tarvikeostot + Ulkopuoliset palvelut (12kk)) x 365</p>

Kuvio 14. Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika (Balance Consulting –www-sivut 2015; Yritystutkimus ry 2011, 70).

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

6.1 Kohdeyritys

Tutkimus on toteutettu toimeksiantona ajalla marraskuu 2014 - maaliskuu 2015. Toimeksiantajana eli tutkimuksen kohteena on tukkuliikkeenä toimiva Yritys Oy. Yritys on yli 30 vuotta toiminut kotimainen osakeyhtiö. Yritys myy ja toimittaa tuotteitaan ympäri Suomen. Asiakkaisiin kuuluu sekä yksityishenkilöitä, että yritysasiakkaita. Toimipisteitä yrityksellä on kaksi: pääkonttori ja myymälä. Yrityksen palveluksessa vuosina 2009–2013 on työskennellyt 7 henkilöä ja vuonna 2014 palkattiin yksi lisää. Kohdeyritys on osa konsernia, johon kuuluu sen lisäksi kaksi muuta yritystä.

Tutkimuksessa tarkastellaan kohdeyrityksen taloudellisen tilan kehittymistä vuosina 2009–2014 ja arvioidaan tulevaisuutta yrityksen tilinpäätöstietojen ja strategisten tavoitteiden perusteella. Kohdeyritys on pieni kirjanpitovelvollinen, jonka tilinpäätökset on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen. Yritys Oy:n tilikauden tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, tuloslaskelmasta, taseesta, liitetiedoista ja tilintarkastuskertomuksesta. Aihe on erinomainen juuri tälle yritykselle, koska yritys on laajentanut liiketoimintaansa viime vuosien aikana, esimerkiksi avaamalla myymälän keväällä 2011. Yritys Oy painottaa tavoitteissaan liikevaihdon kasvattamista sekä kustannustehokkuuden säilyttämistä. Yritys saa käyttöönsä tutkimuksessa käytetyn teorian tiedon, laskelmat, analyysit sekä kattavan raportin taloudellisesta tilastaan.

6.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen toteuttamiseksi tulee valita tarkoituksen mukainen tutkimusote. Tutkimusotteeksi voidaan valita kvantitatiivinen eli määrällinen tai kvalitatiivinen eli laadullinen ote. Näitä voidaan käyttää myös yhdessä. Määrällinen tutkimus perustuu erilaisiin luokitteluihin, syy- ja seuraussuhteisiin, vertailuun ja numeeristen tulosten arviointiin. Laadullisella tutkimuksella pyritään selvittämään kohteen laatu, ominaisuudet ja merkitys kokonaisvaltaisesti. Usein monipuoliset ja kattavat tulokset saa-

daan parhaiten käyttämällä tutkimuksessa molempia menetelmiä. (Jyväskylän yliopiston www-sivut 2015.) Tutkimuksen pääpaino on tilinpäätösanalyysissä, joka on määrällinen tutkimusmenetelmä. Tilinpäätösanalyysi keskittyy numeerisiin tuloksiin, niiden vertailuun ja syiden arviointiin. Ennusteanalyysin toteuttamiseksi käytettiin myös haastattelumenetelmää, joka on laadullinen menetelmä. Haastattelumenetelmän avulla saatiin tilinpäätöstietojen tueksi yksityiskohtaisempaa tietoa yrityksen ennusteeseen vaikuttavista tavoitteista. Tutkimusotteena käytettiin siis pääasiassa määrällistä tutkimusotetta, mutta sitä täydennettiin laadullisella parhaan mahdollisen lopputuloksen varmistamiseksi.

Tilinpäätösanalyysia varten tarvittiin kohdeyrityksen tilinpäätökset tutkittavilta vuosilta. Vuosien 2009–2014 tilinpäätökset kohdeyritys toimitti sähköpostin välityksellä. Ne oikaistiin vertailukelpoisiksi teorian tiedon perusteella. Tilinpäätösanalyysin tunnuslukuosiossa käytettiin myös toimialan tietoja vertailukohteina. Vuoden 2014 toimialalukuja ei kuitenkaan tutkimuksen toteutusaikana ollut vielä saatavilla. Vertailukohteiksi valittiin mediaanit, jotka huomioivat myös jakaumien vinouden, mitä keskiarvot eivät huomioi (Niskanen & Niskanen 2013, 202). Toimialan mediaanit kerättiin Suomen Asiakastieto Oy:n Voitto + -tietokannasta. Tunnusluvut laskettiin Excel-taulukkolaskentaohjelmaa käyttäen ja teoriaosuuden kaavojen mukaan. Selvyyden vuoksi toimialan tunnusluvut on esitetty kuvioissa viivakuvaajina, kun taas Yritys Oy:n tunnusluvut palkkeina. Tilinpäätöstietojen pohjalta laadittiin myös prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset tutkittavilta vuosilta, joissa erät esiintyvät suhteutettuina liikevaihtoon ja taseen loppusummaan. Tuloslaskelmat ja taseet muutettiin prosenttilukumuotoisiksi jälleen Exceliä hyödyntäen. Näiden menetelmien avulla analysointiin yrityksen laajuutta, kannattavuutta, vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja tehokkuutta osa-alue kerrallaan.

Tilinpäätöstietojen lisäksi ennusteanalyysia varten tarvittiin tietoa myös Yritys Oy:n strategisista tavoitteista. Ennusteen laatimiseksi lisätietoa kerättiin myyntitavoitteista ja mahdollisista tulevista rahoitusrakenteen muutoksista. Tarvittavat tiedot saatiin yrityksen osastopäällikköä haastatteleamalla. Ennusteanalyysia koskevat haastattelukysymykset on lisätty tutkimuksen liitteeksi (Liite 5). Haastattelu toteutettiin aikataulusyistä sähköpostin välityksellä. Ennusteanalyysi toteutettiin prosenttia liikevaihdosta -menetelmän avulla. Tutkimukseen laadittiin ennuste kahdella tapaa, toinen aikai-

sempien vuosien kehityksen perusteella ja toinen Yritys Oy:n tavoitteiden mukaan. Ennusteanalyysi tehtiin vuodelle 2015. Tutkimuksen tekemisessä hyödynnettiin myös tutkijan omia havaintoja liittyen kohdeyrityksen liiketoimintaan, taloudelliseen tilaan ja sen kehittymiseen sekä tavoitteisiin. Tutkijan havainnot perustuvat työntekijänä työympäristössä nähtyyn, kuultuun ja koettuun tietoon.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida toteamalla sen reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen tulosten toistettavuutta. Käytännössä se tarkoittaa tutkimuksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tutkimus voidaan todeta reliaabeliksi, jos esimerkiksi kaksi arvioijaa saa saman tuloksen tai sama tutkija eri tutkimuskerroilla saa yhtenäiset tulokset. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen pätevyyttä. Tutkimuksen validiteetti määritellään arvioimalla mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksella tutkitaan. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 231.)

Tutkimus perustuu yrityksen virallisiin tilinpäätöstietoihin ja esimiehen antamaan haastatteluun, joten aineistolähteitä voidaan pitää luotettavina. Tutkimuksessa käytetty tilinpäätösanalyysi on laskelmien osalta luotettava menetelmä, sillä laskelmat tuottavat saman tuloksen laskijasta riippumatta. Tunnusluvut on valittu analyysin kohteiden mukaan siten, että ne antavat parhaan mahdollisen käsityksen yrityksen taloudellisesta tilasta. Tämän vuoksi tutkimuksen validiteettia voidaan pitää hyvänä. Syy- ja seuraussuhteiden arvioinnissa saattaa kuitenkin ilmetä tutkijakohtaisia eroja. Tämä johtuu tutkijan tarkastelunäkökulmasta ja suhteesta kohdeyritykseen. Ennusteanalyysi laadittiin tilinpäätöstietojen lisäksi yrityksen strategiset tavoitteet huomioiden, jotta siitä saatiin mahdollisimman luotettava. Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa myös tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuus. Kohdeyrityksen tuloslaskelmat ja taseet tehtiin keskenään vertailukelpoisiksi oikaisemalla ne liitetietoja hyödyntäen. Kohdeyrityksen tilinpäätöksiin ei liittynyt suuria oikaisutarpeita, pääasiassa vain tulos- ja taseerien yhdistelyjä. Myös tämä lisää tutkimuksen luotettavuutta, koska oikaisuihin liittyviä tulkinnanvaraisia eriä ei esiintynyt. Tutkittavien vuosien tuloslaskelmiin ja taseisiin tehdyt oikaisut esitetään seuraavassa luvussa.

6.4 Yritys Oy:n tilinpäätöksen oikaisut

Kohdeyrityksen vuosien 2009–2014 tuloslaskelmat ja taseet oikaistiin hyödyntämällä tilinpäätösten liitetietoja ja ne toteutettiin teoriassa käsitellyn Yritystutkimus ry:n ohjeistuksen mukaisesti. Yritys Oy:n oikaisemattomat tuloslaskelmat ja taseet on lisätty raportin liitteiksi (Liitteet 3 - 4). Taulukossa 1 esitetään Yritys Oy:n oikaistut tuloslaskelmat. Liikevaihto on sama, kuin virallisessa tuloslaskelmassa. Liiketoiminnan tuottoja ei ollut niiden vähäisyyden vuoksi eritelty liitetiedoissa, joten niiden oletettiin liittyvän läheisesti liikevaihtoon. Liiketoiminnan kuluista aine- ja tarvikekäyttö erään yhdistettiin ostot tilikauden aikana ja varaston lisäys(-) tai vähennys(+). Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat ja palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut. Myöskään liiketoiminnan muita kuluja ei liitetiedoissa ollut eritelty, joten nämä esitetään virallisen tuloslaskelman mukaisesti.

Taulukko 1. Yritys Oy:n oikaistut tuloslaskelmat 2009–2014

OIKAISTU TULOSLASKELMA						
	2014	2013	2012	2011	2010	2009
LIKEVAIHTO	1 958 463,34	2 007 016,55	2 051 686,50	2 156 051,55	2 465 402,65	2 202 574,66
Liiketoiminnan muut tuotot	331,05	251,57	711,59		283,44	82,05
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHT.	1 958 794,39	2 007 268,12	2 052 398,09	2 156 051,55	2 465 686,09	2 202 656,71
Aine- ja tarvikekäyttö	-1 022 506,99	-1 079 268,54	-1 100 044,14	-1 234 451,19	-1 522 358,46	-1 312 018,67
Ulkopuoliset palvelut	-52 605,10	-49 287,80	-9 619,26	-7 616,28	-50 477,69	-55 418,34
Henkilöstökulut	-332 113,52	-306 418,39	-281 029,40	-282 394,38	-293 154,99	-251 995,77
Liiketoiminnan muut kulut	-277 983,35	-282 995,57	-362 165,39	-321 226,16	-287 801,25	-250 943,79
KÄYTTÖKATE	273 585,43	289 297,82	299 539,90	310 363,54	311 893,70	332 280,14
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 043,15	-10 999,92	-13 225,36	-15 346,58	-11 346,16	-14 931,53
LIKETULOS	263 542,28	278 297,90	286 314,54	295 016,96	300 547,54	317 348,61
Muut korko- ja rahoitustuotot	3 359,17	1 487,06	815,19	1 016,69	2 007,19	562,23
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-38,37	-42,66	-190,40	-465,79	-204,03	-315,01
Välittömät verot	-54 510,60	-65 242,31	-74 619,31	-76 868,24	-78 620,94	-82 615,36
NETTOTULOS	212 352,48	214 499,99	212 320,02	218 699,62	223 729,76	234 980,47
Satunnaiset tuotot	40 803,88	46 570,01	54 500,18	54 466,81	54 409,71	49 160,82
Satunnaiset kulut	-200 000,00	-200 000,00	-210 000,00	-210 000,00	-210 000,00	-190 000,00
KOKONAISTULOS	53 156,36	61 070,00	56 820,20	63 166,43	68 139,47	94 141,29
Poistoeron lisäys/ vähennys	239,79	319,73	426,30	568,40	757,86	1 012,49
Muut tuloksen oikaisut						
TILIKAUDEN TULOS	53 396,15	61 389,73	57 246,50	63 734,83	68 897,33	95 153,78

Liiketoiminnan tuotoista vähentämällä liiketoiminnan kulut saatiin taulukon 1 mukainen oikaistun tuloslaskelman erä käyttökate, jota virallisessa tuloslaskelmassa ei esitetä. Yritys Oy:n liitetietojen mukaan poistot on tehty oikeassa suhteessa käyttöomaisuuden määrään, eivätkä poistoajat ole pidempiä, kuin kirjanpitolausautakunta suosittelee. Vuosina 2009–2012 on tehty EVL:n sallimat maksimipoistot ja vuosina 2013–2014 tasapoistot taloudellisen pitoajan perusteella. Tämän vuoksi suunnitelman mukaiset poistot eivät vaatineet oikaisuja. Myöskään korko- ja rahoitustuotot eivätkä -kulut poikkeaa virallisesta tuloslaskelmasta. Oikaistun tuloslaskelman erään välittömät verot on lisätty tuloverot ja poistettu erästä satunnaisten kulujen verovaiutus. Satunnaisista kuluista aiheutuneet verot siirrettiin vaikuttamaan satunnaisiin tuottoihin. Seuraavana esitetään nettotulos, joka vastaa virallisen tuloslaskelman välierää voitto ennen satunnaisia eriä, mutta joka on huomionnut edellä tehdyt oikaisut. Yritys Oy:n satunnaiset kulut koostuvat konserniavustuksista, joten niistä ei siirretty mitään liiketoiminnan muihin kuluihin. Tilikauden tulos saatiin lisäämällä kokonaistulokseen poistoeron vähennys (+), sillä muita tuloksen oikaisu eriä ei esiintynyt.

Taulukossa 2 esitetään Yritys Oy:n oikaistut taseet. Oikaistun taseen vastaavan puolen muut aineettomat hyödykkeet sisältävät virallisen taseen erän muut pitkävaikutteiset menot. Seuraavana virallisesta taseesta poikkeavana eränä esitetään leasingomaisuus, joka sisältää Yritys Oy:n liitetiedoista ilmenevät leasingmaksut. Aineet ja tarvikkeet tulevat suoraan virallisesta taseesta ja muu vaihto-omaisuus sisältää yrityksen saapumattomista tilauksista maksetut ennakot. Myyntisaamiset eivät vaadi oikaisuja ja muut sisäiset saamiset sisältävät saamiset konserniyrityksiltä. Muut saamiset sisältävät siirtosaamiset. Rahat ja rahoitusarvopaperit sisältävät Yritys Oy:n rahat ja pankkisaamiset. Vastattavaa puolen oma pääoma muodostuu osakepääomasta, edellisten tilikausien voitoista ja tilikauden tuloksesta. Oikaistussa taseessa edellisten tilikausien voitto esitetään kohdassa kertyneet voittovarot. Poistoeroon ei tehty oikaisuja, johtuen pienten kirjanpitovelvollisten oikeudesta jättää laskennalliset verovelat ja -saamiset erittelemättä. Yritys Oy:n poistoerolla on vain vähäinen vaikutus oikaistun oman pääoman yhteissummaan, joka esitetään oikaistussa taseessa seuraavana. Pitkäaikaista vierasta pääomaa Yritys Oy:llä ei ole ollenkaan, joten seuraavana esitetään leasingmaksujen vastattavaa puolen kirjaus kohdassa leasingvastuut. Velat saman konsernin yrityksille jaettiin liitetietojen avulla oikaistun taseen sisäisiin ostovelkoihin ja muihin sisäisiin korottomiin velkoihin. Virallisen taseen siirtovelat ja

muut lyhytaikaiset velat oikaistiin siirtämällä ne oikaistun taseen ryhmään muut korottomat lyhytaikaiset velat. Yritys Oy:n oikaistussa taseessa seuraavana esitetään lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä ja oikaistu vieras pääoma yhteensä, joka sisältää myös leasingvastuut.

Taulukko 2. Yritys Oy:n oikaistut taseet 2009–2014

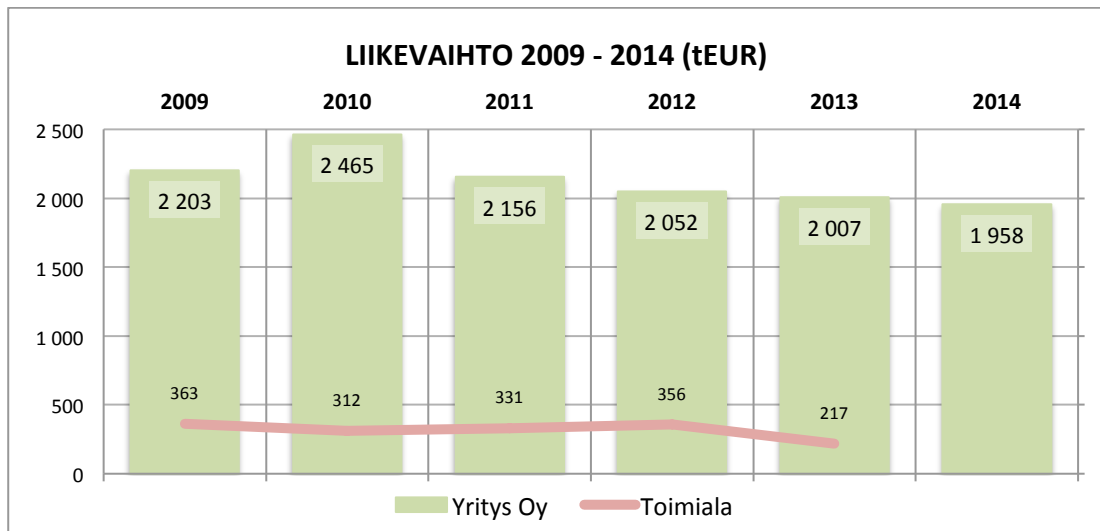
OIKAISTU TASE						
	2014	2013	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Muut aineettomat hyödykkeet	1 297,44	1 729,92	2 306,56	1 525,05	2 033,40	2 711,20
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 297,44	1 729,92	2 306,56	1 525,05	2 033,40	2 711,20
Koneet ja kalusto	28 832,03	31 269,86	37 369,23	44 514,64	32 005,02	42 083,38
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	28 832,03	31 269,86	37 369,23	44 514,64	32 005,02	42 083,38
Leasingomaisuus	22 808,01	7 049,03	9 493,56	12 658,08	7 980,00	12 517,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Aineet ja tarvikkeet	1 007 189,39	1 073 451,52	1 171 891,13	1 232 115,36	931 995,62	927 616,05
Muu vaihto-omaisuus	136 500,71	110 600,82	17 529,94		100 182,60	17 083,69
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 143 690,10	1 184 052,34	1 189 421,07	1 232 115,36	1 032 178,22	944 699,74
Myyntisaamiset	145 266,05	106 062,61	121 864,51	146 146,09	216 047,87	149 106,61
Muut sisäiset saamiset			430,50		118,08	
Muut saamiset	3 603,70	1 609,03	4 690,76	17 668,60	14 969,05	16 336,98
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	148 869,75	107 671,64	126 985,77	163 814,69	231 135,00	165 443,59
Rahat ja rahoitusarvopaperit	201 924,58	122 730,24	41 245,57	78 695,16	50 562,14	55 691,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 547 421,91	1 454 503,03	1 406 821,76	1 533 322,98	1 355 893,78	1 223 146,17
OMA PÄÄOMA						
Osake- tai muu peruspääoma	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Kertyneet voittovarot	1 065 986,07	1 004 596,34	947 349,84	883 615,01	814 717,68	719 563,90
Tilikauden tulos	53 396,16	61 389,73	57 246,50	63 734,83	68 897,33	95 153,78
Taseen pääoma yhteensä	1 129 382,23	1 075 986,07	1 014 596,34	957 349,84	893 615,01	824 717,68
Poistoero	719,38	959,17	1 278,90	1 705,20	2 273,60	3 031,46
Poistoero ja varaukset yhteensä	719,38	959,17	1 278,90	1 705,20	2 273,60	3 031,46
Oikaistu oma pääoma yhteensä	1 130 101,61	1 076 945,24	1 015 875,24	959 055,04	895 888,61	827 749,14
VIERAS PÄÄOMA						
Leasingvastuut	22 808,01	7 049,03	9 493,56	12 658,08	7 980,00	12 517,20
Ostovelat	59 036,69	63 251,54	66 030,20	103 589,44	77 327,25	72 782,18
Sisäiset ostovelat	19 547,71	11 754,60	41 373,37	12 658,08	7 980,00	15 438,36
Muut sisäiset korottomat velat	200 000,00	200 000,00	210 000,00	355 600,49	220 738,09	190 000,00
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	115 927,89	95 502,62	64 049,39	89 761,85	145 979,83	104 659,29
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	394 512,29	370 508,76	381 452,96	561 609,86	452 025,17	382 879,83
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	417 320,30	377 557,79	390 946,52	574 267,94	460 005,17	395 397,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 547 421,91	1 454 503,03	1 406 821,76	1 533 322,98	1 355 893,78	1 223 146,17

7 YRITYS OY:N TALOUDELLISEN TILAN ANALYSOINTI

7.1 Liiketoiminnan laajuus

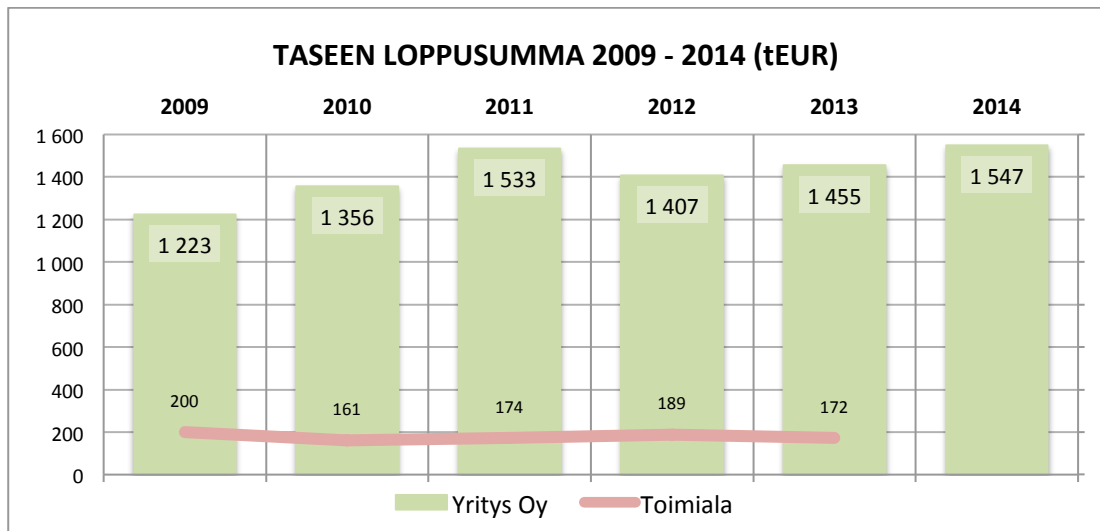
Yritys Oy:n liiketoiminnan laajuutta tarkastellaan liikevaihdon ja taseen loppusumman avulla. Liikevaihto ja taseen loppusumma ovat suoraan tilinpäätöksestä nähtävillä olevia arvoja, joten tunnuslukujen laskemista ei laajuuden tarkasteluun vaadittu. Yritys Oy:n liikevaihtoa ja taseen loppusummaa verrataan myös toimialan mediaaneihin. Kuvio 15 kuvaa Yritys Oy:n liikevaihdon kehittymistä ajalla 2009–2014. Luvut esitetään tuhansina euroina. Suurimmillaan liikevaihto on ollut vuonna 2010, jolloin se hipoi 2,5 miljoonan euron rajaa. Vuodesta 2009 nousua vuoteen 2010 oli noin 260 tuhatta euroa. Kuitenkin vuonna 2011 liikevaihto oli jälleen noin 300 tuhatta euroa vähemmän, kuin vuonna 2010. Se tarkoittaa noin 13 prosentin laskua. Lisäksi kuvioista voidaan havaita, että liikevaihto on laskenut myös vuosina 2012–2014. Lasku ei kuitenkaan ole ollut yhtä voimakasta, vaan noin 50–100 tuhatta euroa vuodessa.

Keväällä 2011 avatun myymälän osuus Yritys Oy:n liikevaihdosta on joka vuosi kasvanut. Vuonna 2014 sen osuus oli jo noin 7 prosenttia myynnistä. Kuitenkaan se ei ole riittänyt kasvattamaan liikevaihtoa aikaisempien vuosien tasolle. Toimialaan verrattuna Yritys Oy:n liikevaihto on huomattavasti suurempaa, kuin alalla yleensä, kuten kuvioista 15 huomataan. Toimialan liikevaihdon keskiarvo on vuosina 2009–2013 ollut 315 tuhannen euron luokkaa. Liikevaihdon kehityksessä ei toimialan osalta ole ollut suuria muutoksia lukuun ottamatta vuotta 2013, jolloin liikevaihto alalla laski noin 40 prosenttia. Yritys Oy:n ja toimialan liikevaihtojen välinen suuri ero johtuu Yritys Oy:n Suomen laajuisesta myynnistä ja erikoistuotteiden suuresta kysynnästä. Liikevaihdon lasku taas johtuu todennäköisesti yleisestä taantumasta, sillä tuotevalikoimaakin on jatkuvasti pyritty kehittämään asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

Kuvio 15. Yritys Oy:n liikevaihto vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

Myös Yritys Oy:n taseen loppusumma on ollut tarkasteluvuosina suuri verrattuna toimialan mediaaneihin. Taseen loppusumman eli sitoutuneen pääoman määrän kehittymistä tarkastellaan kuviossa 16 tuhansina euroina. Vuodesta 2009 vuoteen 2011 loppusumma kasvoi runsaasti. Yritys Oy:llä sitoutunutta pääomaa oli vuonna 2011 yli 1,5 miljoonaa euroa, joka on noin 25 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009. Konsernin sisäiset velat ja esimerkiksi ostovelat kasvoivat vuonna 2011 runsaasti. Tämä johtuu luultavasti myymälään investoimisesta ja siihen liittyvistä kustannuksista. Vuonna 2012 velkoja maksettiin takaisin paljon, joten sitoutuneen pääoman määrä pieneni yli 100 tuhannella eurolla. Vuosina 2013 ja 2014 taseen loppusumma kasvoi 50–100 tuhatta euroa per vuosi. Velkojen määrä pysyi vuoden 2012 tasolla noin 400 tuhannessa, mutta oman pääoman määrä kasvoi. Oman pääoman osuus on kasvanut melkein joka vuosi, mikä johtuu pääasiassa tilikausien positiivisista tuloksista, eikä osinkojakaan ole jaettu. Toimialalla taseen loppusumma on keskimäärin ollut 180 tuhannen euron luokkaa vuosina 2009–2013. Suuri ero Yritys Oy:n ja toimialan muiden yritysten taseen loppusummien välillä johtuu esimerkiksi Yritys Oy:n vaihto-omaisuuteen sitoutuvan pääoman määrästä. Vuosittain vaihto-omaisuuden arvo on ollut yli miljoona euroa.

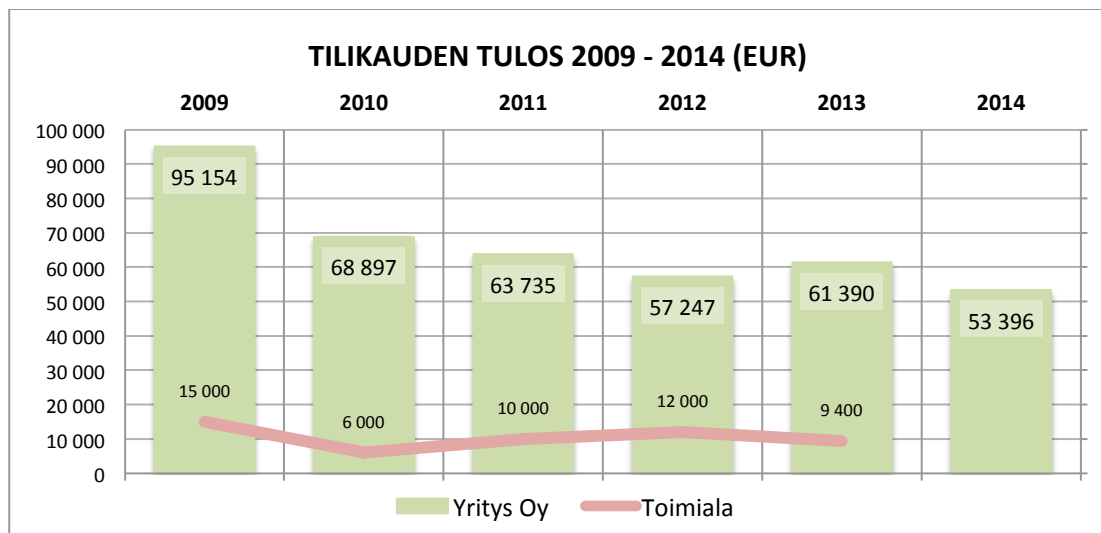
Kuvio 16. Yritys Oy:n taseen loppusumma vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

7.2 Liiketoiminnan kannattavuus

Yritys Oy:n liiketoiminnan kannattavuutta tarkastellaan tilikauden tuloksen, liikutuloksen ja sijoitetun pääoman tuoton avulla, jotka on laskettu vuosilta 2009–2014. Lukuja verrataan myös toimialan mediaaneihin. Tilikauden tulos kuvaa Yritys Oy:n absoluuttista kannattavuutta ja se on suoraan tuloslaskelmasta nähtävissä. Kuviossa 17 vertaillaan Yritys Oy:n ja toimialan tuloksia sekä niiden kehittymistä. Ensimmäisenä Yritys Oy:n tuloksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että tulos on vuosittain ollut positiivinen eli yrityksen toiminta on absoluuttisesti tarkasteltuna kannattavaa. Toinen selkeä havainto liittyy kuitenkin tuloksen jyrkkään heikkenemiseen. Vuonna 2009 Yritys Oy teki voittoa yli 95 tuhatta euroa, kun taas vuonna 2014 tulos oli enää hieman yli 53 tuhatta. Suurin notkahdus tapahtui vuonna 2010, kun tulos laski melkein 40 prosenttia edellisestä vuodesta. Myös toimialan muiden yritysten tulokset heikkenivät tuolloin. Huomiota herättää myös se, että vaikka Yritys Oy:n liikevaihto vuonna 2010 oli parhaimmillaan, tulos pääsi kuitenkin romahtamaan. Tätä voidaan selittää ostojen määrän ja muiden tuloslaskelmasta nähtävien erien kustannusten kasvulla.

Toimialalla tulokset ovat kehittyneet pääosin tasaisesti ja ovat olleet keskimäärin 10 tuhannen euron päälle, kuten kuviosta 17 nähdään. Ero toimialan ja Yritys Oy:n tuloksien välillä selittyy Yritys Oy:n muita toimialan yrityksiä suuremman liikevaih-

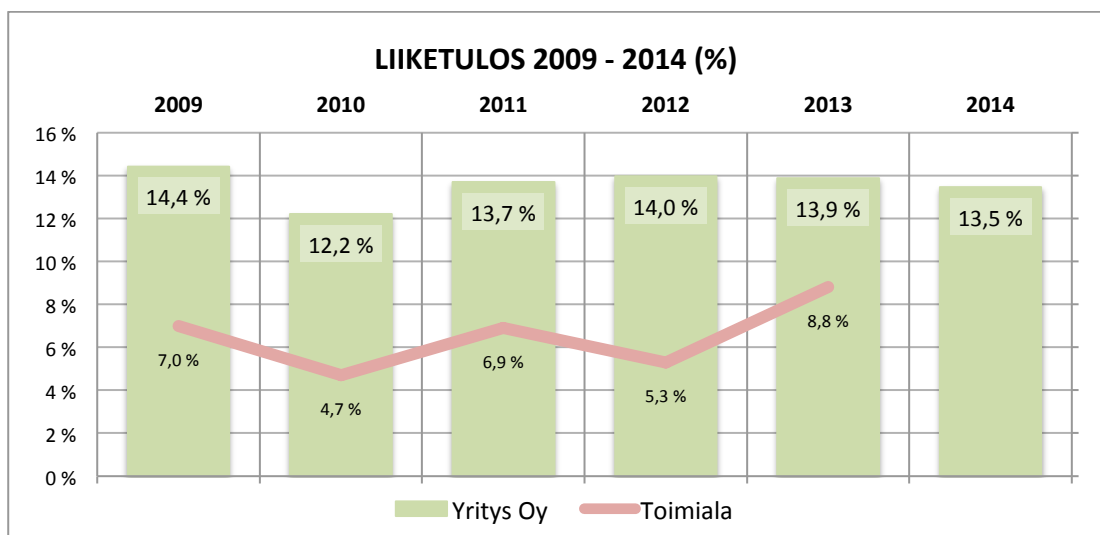
don myötä. On luonnollista, että suuremman liikevaihdon omaava yritys tekee myös enemmän voittoa. Yritys Oy on joka vuosi antanut noin 200 tuhannen euron edestä konserniavustuksia, mikä vaikuttaa tulokseen satunnaisissa kuluissa. Ilman näitä avustuksia tilikauden tulos olisi vuosittain kohonnut keskimäärin 220 tuhannen euron suuruiseksi.

Kuvio 17. Yritys Oy:n tilikauden tulos vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

Yritys Oy:n oikaistusta tuloslaskelmasta nähtävillä olevasta liiketulos -erästä laskettiin liiketulosprosentti. Liiketulos vastaa virallisen tuloslaskelman liikevoittoa. Käytännössä se tarkoittaa tulosta, joka on saatu vähentämällä liiketoiminnan tuotoista liiketoiminnan kulut ja poistot. Liiketulosprosentilla tarkoitetaan liiketulosta suhteutettuna liiketoiminnan tuottoihin. Liiketulos ei siis huomioi korko- ja rahoituseriä tai veroja. Yritys Oy:n liiketulosprosentti on vuoden 2011 jälkeen pysynyt tasaisena, kuten kuvioista 18 huomataan. Keskimäärin se on tarkasteluvuosina ollut noin 13,5 prosenttia. Vuonna 2009 se oli jopa yli 14 prosenttia, mutta kuten tilikauden tuloskin, myös tämä heikkeni vuonna 2010. Koska myös liiketulos on heikentynyt tuolloin, voidaan pitää varmana syynä liiketoiminnan kulujen kasvua, kuten edellä arvioitiin. Voidaan esimerkiksi ajatella, että liikevaihdon vilkkaus on saanut tekemään enemmän ostoja ja vaatinut henkilöstöltä enemmän työtunteja, jonka myötä kustannukset ovat kohonneet.

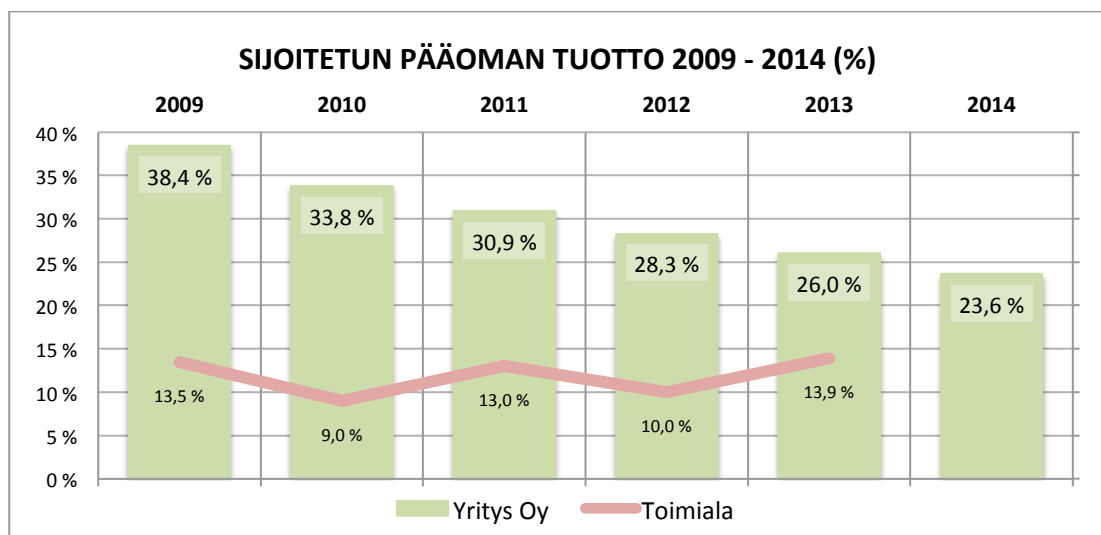
Kuitenkaan tarkasteluvuosina ei liiketulos ole milloinkaan ollut heikko, eikä edes alle hyvän rajan. Päinvastoin, liiketulos monena vuonna on ollut jopa erinomainen, kuten verrattaessa ohjearvoihin ja kuvion 18 saman toimialan yrityksiin huomataan. Toimialalla keskimääräinen liiketulosprosentti on vuosina 2009–2013 ollut 6,5 prosentin tasolla. Toimialalla liiketulosprosentti notkahti vuoden 2010 lisäksi vuonna 2012, vaikka kohdeyrityksen liiketulos oli tällöin jälleen 14 prosentissa. Tarkastelussa täytyy muistaa, että luvut on suhteutettu liikevaihtoon. Vaikka vuoden 2010 prosentti oli heikompi kuin muina vuosina, niin rahallisesti katsottuna se kuitenkin sijoittui tarkastelujakson toiseksi parhaimmaksi liiketulokseksi.

Kuvio 18. Yritys Oy:n liiketulosprosentti vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

Seuraavana tarkastellaan Yritys Oy:n ja saman toimialan yritysten sijoitetun pääoman tuottoa. Sijoitetun pääoman tuotolla tarkoitetaan omalle pääomalle ja korolliselle velalle saatua tuoton määrää. Tuottoa tarkastellaan suhteessa sijoitetun pääoman kokonaismäärään kuviossa 19. Usein jako korolliseen ja korottomaan velkaan on haastavaa, mutta haastattelun avulla selvisi, ettei Yritys Oy:llä ole ollenkaan korollista velkaa. Vaikka sijoitetulla pääomalla Yritys Oy:n osalta tarkoitetaan omaa pääomaa, tunnusluku ei silti vastaa oman pääoman tuottoprosenttia. Tämä johtuu siitä, että sijoitetun pääoman tuoton laskemisessa, nettotulokseen lisätään rahoituskulut ja verot. Ohjearvojen mukaan yli 15 prosentin tuottoa pidetään erinomaisena. Yritys Oy:n sijoitetun pääoman tuotto on tarkasteluvuosina ollut 23,6–38,4 prosenttia. Se on vuosittain kuitenkin laskenut tasaisesti ja suurimmillaan tuotto olikin vuonna 2009.

Tuoreimmasta tilinpäätöksestä laskettu tuottoprosentti oli tarkasteluvuosien alhaisin. Lasku johtuu oman pääoman määrän kasvusta, jota on vuosien aikana kerrytetty. Siinäkin se ei ole huono asia, mutta tulos on samaan aikaan pienentynyt, joka on taas johtanut tunnusluvun heikkenemiseen. Toimialalla sijoitetun pääoman tuotto on keskimäärin ollut noin 12 prosenttia. Ero tuottoprosentissa Yritys Oy:n ja toimialan muiden yritysten välillä johtuu Yritys Oy:n runsaan liikevaihdon myötä saadusta toimialan yrityksistä suuremmasta tuotosta.

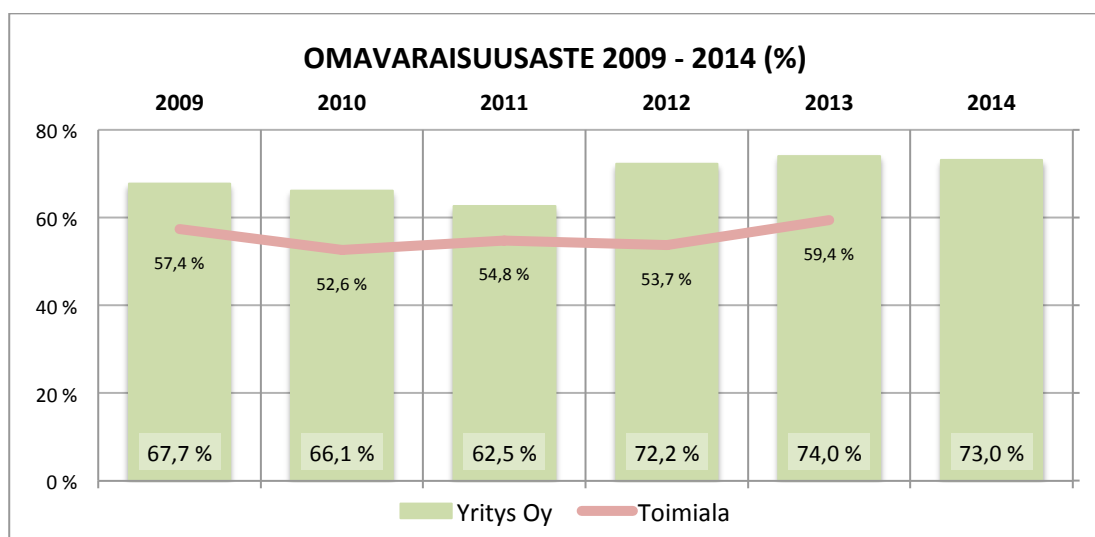

Kuvio 19. Yritys Oy:n sijoitetun pääoman tuottoprosentti vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

7.3 Yrityksen vakavaraisuus

Yritys Oy:n vakavaraisuutta eli pitkän aikavälin maksuvalmiutta arvioidaan sen rahoitusrakennetta tarkastelemalla. Rahoitusrakenteen tarkastelemiseksi on valittu omavaraisuusaste-, nettovelkaantumisaste- ja suhteellinen velkaantuneisuusprosentti. Kuviossa 20 tarkastellaan omavaraisuusasteen kehittymistä ja suhdetta toimialan lukuuihin. Omavaraisuusasteella tarkoitetaan oman pääoman osuutta taseen omaisuuden rahoituksessa. Yritys Oy:n omavaraisuusaste on erinomainen, sillä jo 40 prosentin arvoa voidaan pitää hyvänä. Keskimäärin vuosina 2009–2014 se on ollut 70 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että taseen varoista on omalla pääomalla rahoitettua melkein kolme neljäsosaa. Päinvastoin kuin tulostunnusluvuissa, Yritys Oy:n omavaraisuusaste on pääasiassa kasvanut vuosittain, kuten kuviosta 20 voidaan huomata. Oman pääoman määrä on joka vuosi lisääntynyt, mutta esimerkiksi vuonna 2014 se oli ta-

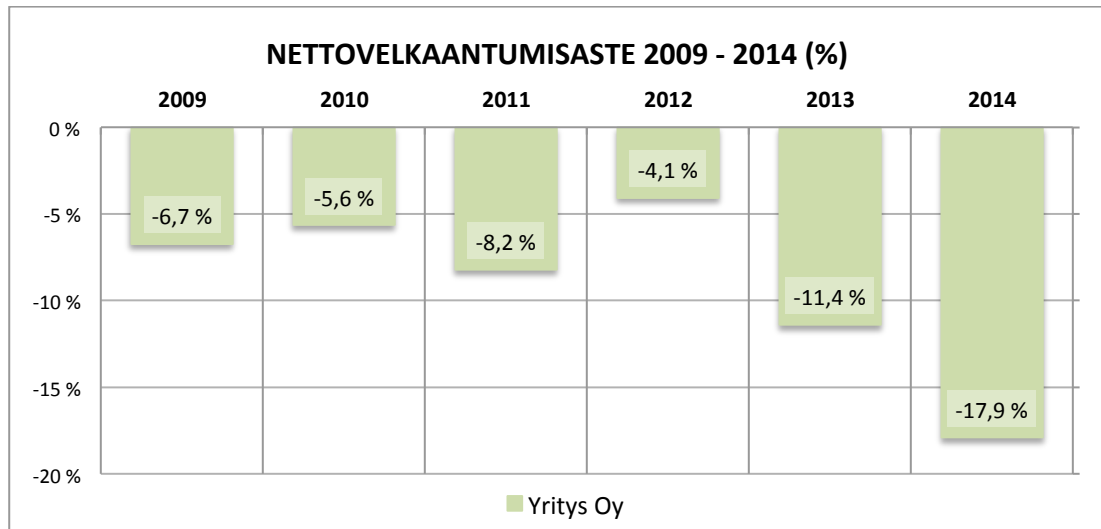
seen loppusummaan suhteutettuna hieman vähemmän, kuin aiempina vuosina. Tarkasteluvuosina ei ole jaettu osinkoa, joka olisi pienentänyt oman pääoman määrää. Omavaraisuuden lievä heikkeneminen johtuu siis velan määrän kasvusta. Toimialalakin omavaraisuusaste on ollut hyvällä tasolla ja tasainen koko tarkastelujakson ajan. Keskimäärin se on ollut noin 55 prosenttia. Yritys Oy:n liiketoiminnan laajuuden myötä sitoutuvan pääoman määrä ja velkojen vähäisyys aiheuttaa eron toimialan lukuihin verrattaessa.

Kuvio 20. Yritys Oy:n omavaraisuusaste prosentti vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

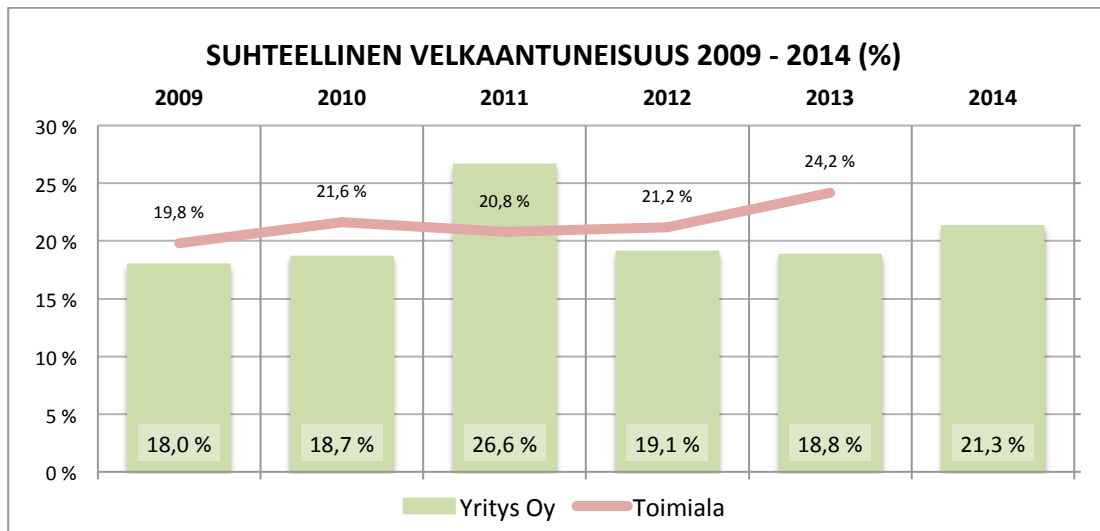
Kuviossa 21 tarkastellaan Yritys Oy:n nettovelkaantumisastetta. Vertailutietoja toimialan muiden yritysten nettovelkaantumisasteeseen ei ollut saatavilla. Nettovelalla tarkoitetaan korollisen velan yhteismäärää, josta on vähennetty rahat ja rahoitusarvopaperit. Tunnusluvun avulla tarkastellaan nettovelan suhdetta omaan pääomaan. Kuten edellä todettiin, ei Yritys Oy:llä ole kuitenkaan ollenkaan korollista velkaa. Nettovelkaantumisaste haluttiin silti selvittää omavaraisuusasteen rinnalla, koska kirjanpitolautakunta sitä suosittelee. Se myös ilman korollista velkaa kuvaa likvidivarojen suhdetta omaan pääomaan. Kun likvidivarallisuus ylittää korollisen velan määrän on tunnusluku negatiivinen, kuten Yritys Oy:llä. Mitä pienemmäksi luku laskee, sitä enemmän Yritys Oy:llä on likvidivaroja suhteessa omaan pääomaan. Keskimäärin kohdeyrityksen nettovelkaantumisaste on ollut -9 prosenttia. Kuitenkin parhaimmat arvot ovat painottuneet vuosiin 2013 ja 2014, jolloin ne olivat -11,4 ja -17,9 prosenttia. Tämä johtuu rahavarojen kasvusta. Mitä omavaraisempi yritys on ja mitä enem-

män rahavaroja sillä on käytettävissä, sitä helpommin se selviytyy mahdollisista tappiollisista tilikausista. Yritys Oy selviytyisi ei toivotusta tappiollisesta tilikaudesta hyvinkin helposti.

Kuvio 21. Yritys Oy:n nettovelkaantumisaste prosentti vuosina 2009–2014

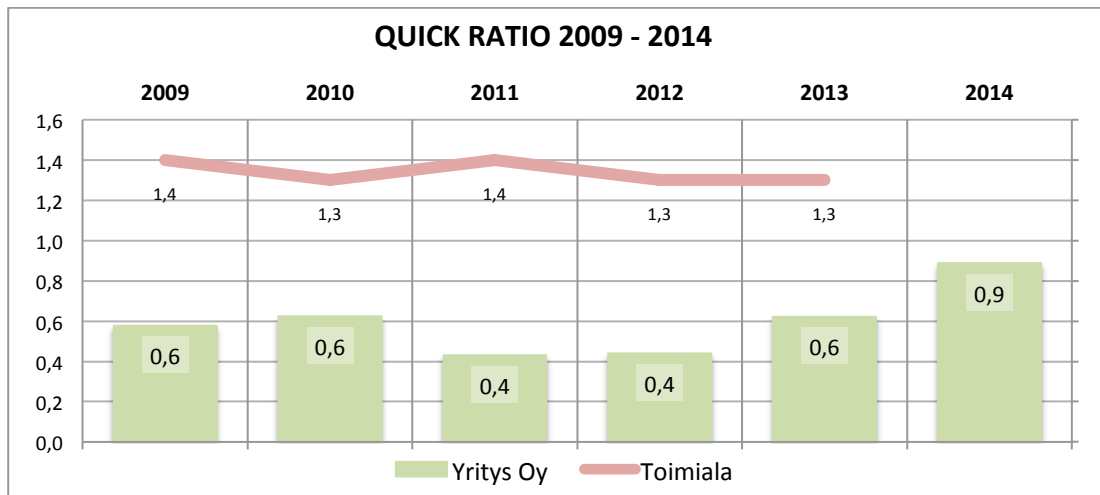
Yritys Oy:n velkaantuneisuutta tarkastellaan vielä suhteellisen velkaantuneisuuden näkökulmasta kuviossa 22. Sillä tarkoitetaan vieraan pääoman määrää suhteessa toiminnan laajuuteen eli liikevaihtoon. Yritys Oy:n taseen velat koostuvat korottomista veloista, joita ovat ostovelat, sisäiset ostovelat, muut sisäiset velat ja muut lyhytaikaiset velat sekä leasingmaksujen jäljellä oleva määrä. Yritys Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on tarkastelujaksolla ollut keskimäärin 20 prosenttia. Kuvioista voidaan kuitenkin erottaa vuosi 2011, jolloin prosentti oli muita vuosia korkeampi. Tämä johtuu kyseisenä vuonna avattua myymälää varten otetusta velan lisäyksestä. Jo vuonna 2012 velkoja maksettiin paljon takaisin, jonka vuoksi suhteellinen velkaantuneisuuskin palasi lähelle muiden vuosien tasoa. Kuten aikaisemmin mainittiin, yritys maksaa suuria konserniavustuksia vuosittain. Ilman näitä avustuksia tilikauden tulos kasvattaisi oman pääoman määrää vuosittain niin paljon, että velkaa ei tarvittaisi nykyistä määrää. Kyseessä saattaa kuitenkin olla konsernin sisäinen järjestely, sillä vuosittain noin puolet velan määrästä on konsernin sisäistä velkaa. Kuvioista 22 nähdään myös toimialan suhteellinen velkaantuneisuus. Tämä on analyysin ensimmäinen tunnusluku, jonka taso toimialalla on hieman korkeampi. Tässä sillä kuitenkin tarkoitetaan myös huonompaa tulosta eli suurempaa velan määrää suhteessa liikevaihtoon. Keskimääräisesti tunnusluku on toimialalla ollut 21,5 prosenttia.

Kuvio 22. Yritys Oy:n suhteellinen velkaantuneisuusprosentti vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

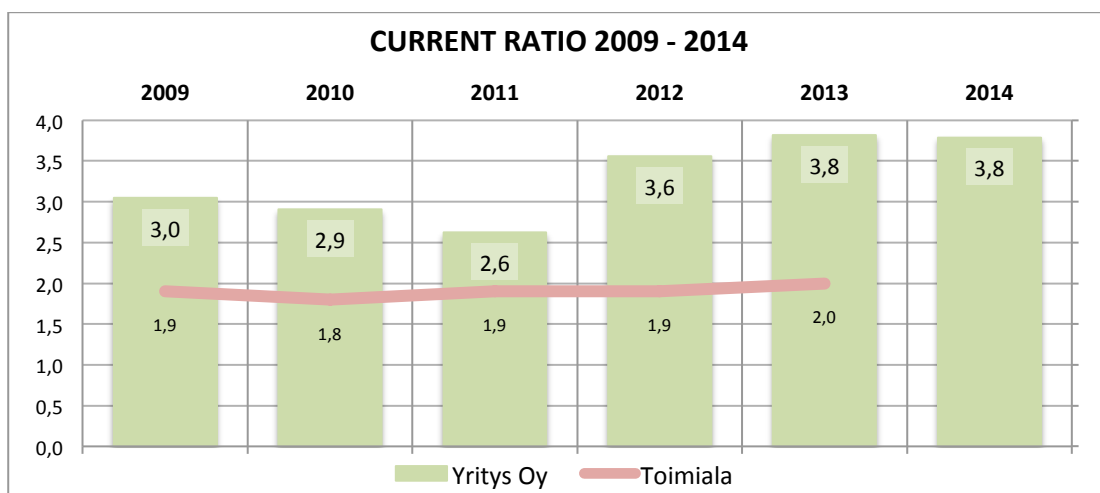
7.4 Yrityksen maksuvalmius

Yritys Oy:n maksuvalmiutta eli kykyä suoriutua lyhyen aikavälin velvoitteistaan likvidivarojen turvin tarkastellaan quick ja current ratioiden avulla. Quick ratio kuviossa 23 huomioi likvidivaroina pelkästään rahoitusomaisuuden, joka Yritys Oy:llä sisältää lyhytaikaiset saamiset sekä rahat ja rahoitusarvopaperit. Quick ratio on Yritys Oy:llä ollut keskimäärin 0,6, kun taas toimialalla 1,3. Yli 0,5 arvoa voidaan kuitenkin pitää hyvänä, mutta vasta kun arvo on 1, rahoitusomaisuutta on yhtä paljon kuin lyhytaikaista velkaa. Toimialan muilla yrityksillä rahoitusomaisuus ylittää lyhytaikaiset velat reilusti. Vuonna 2014 Yritys Oy:n quick ratio on yltänyt 0,9:ään. Tämä johtuu rahavaroista ja saamisista, joiden määrät ovat kasvaneet suunnilleen samassa suhteessa. Kuitenkin myös lyhytaikaisten velkojen määrä kasvoi tuolloin hieman, joten quick ratio ei noussut enempää. Quick ration lisäksi on hyvä tarkastella maksuvalmiutta myös current ration avulla, joka huomioi likvidivaroina myös vaihtomaisuuden.

Kuvio 23. Yritys Oy:n quick ratio vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

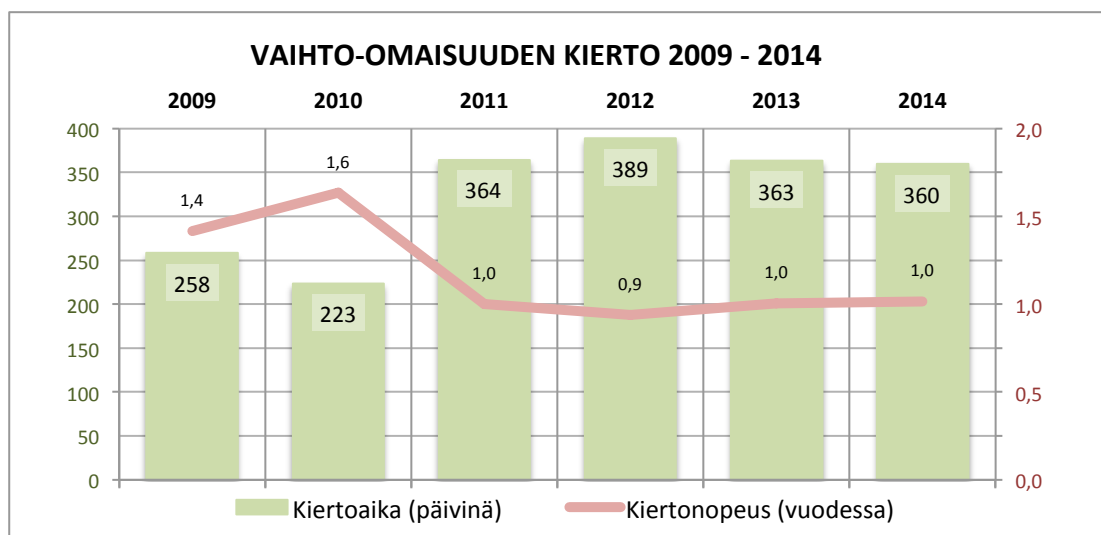
Yritys Oy:n current ratiota verrataan kuviossa 24 toimialan mediaaneihin. Yritys Oy:n vaihto-omaisuuden arvo on suuri, joten se parantaa tunnuslukua huomattavasti quick ration arvoista. Keskimäärin current ratio on Yritys Oy:llä ollut 3,3. Ohjearvojen mukaan yli 2 on hyvä tulos. Vuosina 2009–2011 arvo oli heikompi, kuin vuosina 2012–2014. Arvon parantuminen johtuu lyhytaikaisen velan määrän pienemisestä ja likvidivarallisuuden kasvusta. Toimialalla current ratio on keskimäärin ollut 1,9. Se taas johtuu muiden yritysten vähäisemmästä vaihto-omaisuuden määrän tarpeesta, jota voidaan perustella verrattaessa arvoja quick ratioon. Kuten aikaisemmin todettiin, Yritys Oy:n liiketoiminta on muita laajempaa, jolloin myös käyttöpääomaa sitoutuu enemmän.

Kuvio 24. Yritys Oy:n current ratio vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

7.5 Toiminnan tehokkuus

Toiminnan tehokkuutta arvioidaan käyttöpääoman kiertoaikoja tarkastelemalla. Yritys Oy:n toimintaan sitoutuu käyttöpääomaa vaihto-omaisuuden, myyntisaamisten ja ostovelkojen muodossa. Käytännössä kiertoaajat kertovat kuinka nopeasti käyttöpääoman erät muuttuvat rahaksi. Yritys Oy:n vaihto-omaisuuden kiertoa tarkastellaan kuviossa 25 kahdesta näkökulmasta: kiertoaikaa päivissä ja kiertonopeutta vuodessa. Toimialan vaihto-omaisuuden kiertoaikoja ei ollut saatavilla. Yritys Oy:n vaihto-omaisuuteen sitoutuu paljon pääomaa, sillä se kiertää hitaasti. Vuonna 2009 ja 2010 kiertoaika oli noin 240 päivää, mitä voidaan pitää hitaana kiertona. Kuitenkin vuosina 2011–2014 kiertoaika oli vielä hitaampi, nimittäin melkein 370 päivää keskimääräisesti laskettuna. Tämä tarkoittaa kiertonopeudessa noin yhtä kertaa vuodessa. Tarkastelujakson alun vuosina kierto oli nopeimmillaan 1,6 kertaa vuodessa.

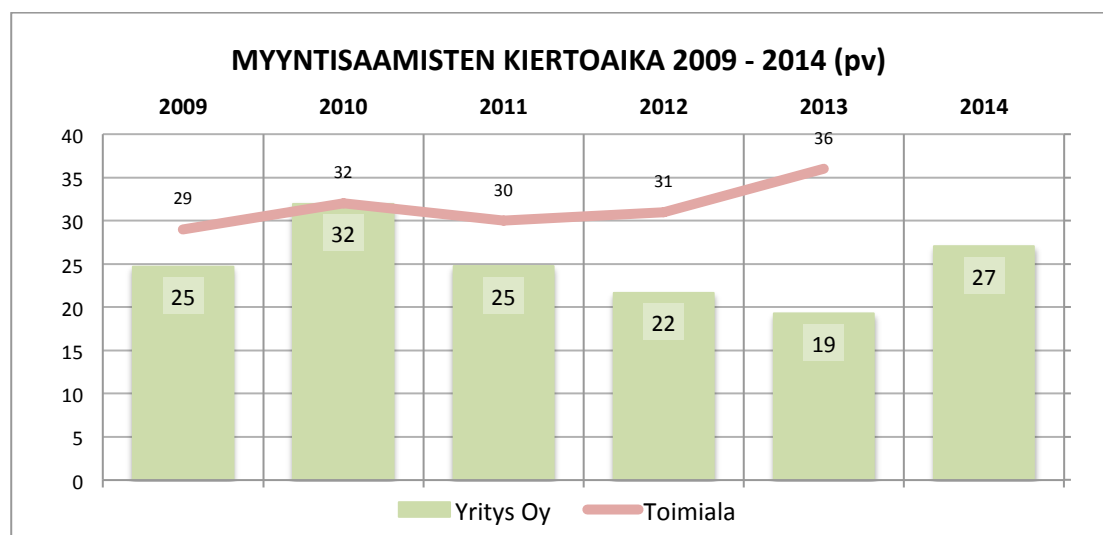

Kuvio 25. Yritys Oy:n vaihto-omaisuuden kiertoaika ja kiertonopeus vuosina 2009–2014

Kiertoaikaan vaikuttaa esimerkiksi tuotevalikoiman laajuus. Varasto kannattaa pitää maltillisen kokoisena kustannussyistä ja erityisesti, koska osa Yritys Oy:n tuotteista on pilaantuvia. Vaihto-omaisuuden määrän arvioinnissa täytyy tietysti muistaa myös mahdolliset alennukset, joita suurempien erien ostoista saatetaan saada. Osastopäällikköä haastatteleamalla saatiin selville, että Yritys Oy:n suuret varastot ovat tietoinen strateginen ratkaisu. Varastot pidetään suurina, jotta tuotteet ovat välittömästi asiakkaan saatavilla. Kohdeyritys toimii tukkuliikkeenä, joten myyntierät ovat usein suu-

ria, jolloin myös varastossa tarvitsee olla enemmän tavaraa. Useat tuotteet ostetaan myyntiin Aasian alueelta, joka on herkkä esimerkiksi luonnonkatastrofeille, jotka taas saattavat viivästyttää tai katkaista toimituksen kokonaan.

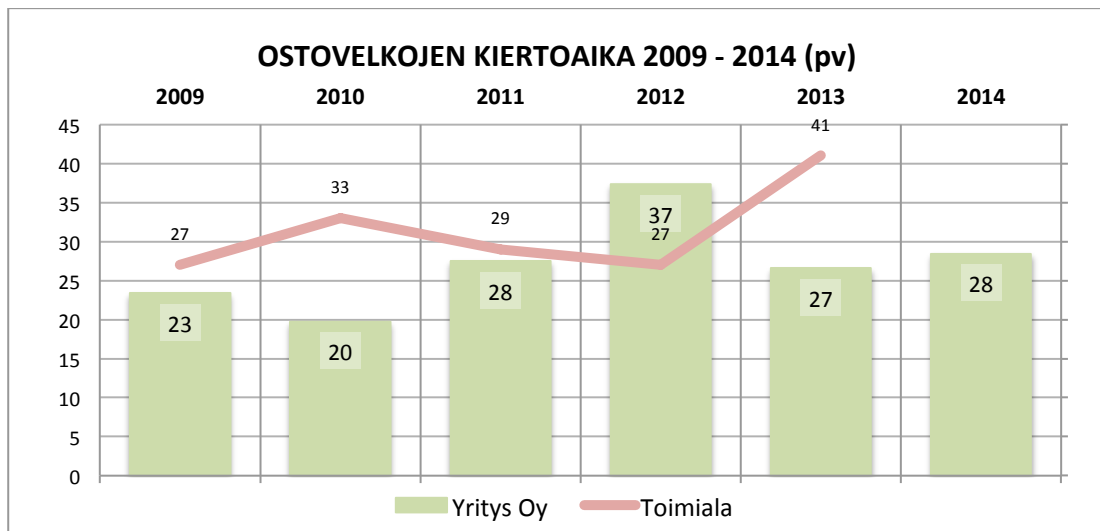
Kuviossa 26 tarkastellaan Yritys Oy:n käyttöpääoman eristä myyntisaamisten kiertoaikaa. Sillä tarkoitetaan käytännössä asiakkaiden laskun maksamisaikaa. Sitä verrataan myös toimialan mediaaneihin. Myyntisaamisten kiertoaika on tarkasteluvuosina vaihdellut vuoden 2010 32 päivästä vuoden 2013 19 päivään. Kuitenkin jälleen toimialan muiden yritysten keskimääräinen kiertoaika on ollut hitaampi tai samalla tasolla. Yritys Oy antaa asiakkailleen yleensä vähintään 14 päivän maksuajan. Luottotappioita yritykselle on koko tarkastelujakson aikana kertynyt yhteensä noin 17 700 euroa. Suurin osa siitä kuitenkin tilinpäätöksien mukaan kertyi vuonna 2013, joten yleensä ne ovat olleet harvinaisia ja vähäisiä.

Kuvio 26. Yritys Oy:n myyntisaamisten kiertoaika vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

Myyntisaamisten kiertoaajan lisäksi tarkastellaan Yritys Oy:n ostovelkojen kiertoaikaa. Ostovelkojen kiertoaajat ja toimialan mediaanit esitetään kuviossa 27. Yritys Oy:n ostovelkoihin sisällytettiin myös konsernin sisäiset ostovelat. Myös ostovelkojen kiertoaajat ovat vaihdelleet tarkastelujakson aikana paljon. Lyhyimmillään kierto on ollut vuonna 2010, jolloin se oli 20 päivää. Pisimmillään taas se on ollut vuonna 2012, jolloin se oli 37 päivää. Toimialalla kiertoaika on ollut keskimäärin 31 päivää. Kun tarkastellaan Yritys Oy:n myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaikoja rinnak-

kain, voidaan todeta niiden olleen pääasiassa hyvässä suhteessa toisiinsa. Kuitenkin vuonna 2010 myyntisaamisten kiertoaika ylitti reilusti ostovelkojen kiertoajan, mitä ei pidetä ideaalina. Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaikojen toivotaan olevan vähintään yhtä suuret. Rahoitusomaisuuden määrän kannalta otollisena pidetään tilannetta, jossa vaihto-omaisuuden ja myyntisaamisten kierto on nopeaa, kun taas ostovelkojen kierto saa olla edullisuutensa takia hitaampaa.

Kuvio 27. Yritys Oy:n ostovelkojen kiertoaika vuosina 2009–2014 verrattuna toimialan mediaaneihin

7.6 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Tutkimukseen on laadittu Yritys Oy:n tilinpäätökset prosenttilukumuotoisina. Yhteneväisyyden vuoksi ne on laadittu käyttäen oikaistun tuloslaskelman ja taseen kaavoja. Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma ja tase vuosilta 2009–2014 on laadittu, jotta kyetään paremmin vertailemaan erien muutoksia ja tilinpäätöksien rakennetta. Tuloslaskelman erät on laadittuna prosentteina liikevaihdosta ja taseen erät prosentteina loppusummasta. Taulukon 3 Yritys Oy:n tuloslaskelmista voidaan havaita, että suurin osa liiketoiminnan kokonaistuotoista muodostuu liikevaihdosta. Kulujen osalta suurimman kuluerän muodostaa aine- ja tarvikekäyttö. Vuosittain se on ollut keskimäärin 56 prosenttia liikevaihdosta. Taulukosta huomataan, että aine- ja tarvikekäyttökulut ovat kuitenkin pääasiassa laskeneet vuodesta 2009 toisin kuin henkilöstökulut, jotka ovat kasvaneet. Henkilöstökulut ovat kohonneet vuoden 2009 11,4 prosentista vuoden 2014 noin 17 prosenttiin. Liiketoiminnan muut kulut ovat olleet kes-

kimäärin 14 prosenttia. Liiketoiminnan kuluerät yhteensä ovat keskimäärin tilikaudella olleet 86 prosenttia liikevaihdosta. Tämä tarkoittaa noin 14 prosentin vuosittaisesta käyttökatesta, joka on pysynyt tarkastelujaksolla melko tasaisena.

Taulukko 3. Yritys Oy:n prosenttilukumuotoiset tuloslaskelmat 2009–2014

PROSENTTILUKUMUOTOINEN TULOSLASKELMA						
	2014	2013	2012	2011	2010	2009
LIKEVAIHTO	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,02 %	0,01 %	0,03 %		0,01 %	0,004 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,02 %	100,01 %	100,03 %	100,00 %	100,01 %	100,00 %
Aine- ja tarvikekäyttö	-52,21 %	-53,77 %	-53,62 %	-57,26 %	-61,75 %	-59,57 %
Ulkoiset palvelut	-2,69 %	-2,46 %	-0,47 %	-0,35 %	-2,05 %	-2,52 %
Henkilöstökulut	-16,96 %	-15,27 %	-13,70 %	-13,10 %	-11,89 %	-11,44 %
Liiketoiminnan muut kulut	-14,19 %	-14,10 %	-17,65 %	-14,90 %	-11,67 %	-11,39 %
KÄYTTÖKATE	13,97 %	14,41 %	14,60 %	14,39 %	12,65 %	15,09 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,51 %	-0,55 %	-0,64 %	-0,71 %	-0,46 %	-0,68 %
LIIKETULOS	13,46 %	13,87 %	13,96 %	13,68 %	12,19 %	14,41 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,17 %	0,07 %	0,04 %	0,05 %	0,08 %	0,03 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,00 %	0,00 %	-0,01 %	-0,02 %	-0,01 %	-0,01 %
Välittömät verot	-2,78 %	-3,25 %	-3,64 %	-3,57 %	-3,19 %	-3,75 %
NETTOTULOS	10,84 %	10,69 %	10,35 %	10,14 %	9,07 %	10,67 %
Satunnaiset tuotot	2,08 %	2,32 %	2,66 %	2,53 %	2,21 %	2,23 %
Satunnaiset kulut	-10,21 %	-9,97 %	-10,24 %	-9,74 %	-8,52 %	-8,63 %
KOKONAISTULOS	2,71 %	3,04 %	2,77 %	2,93 %	2,76 %	4,27 %
Poistoeron lisäys/ vähennys	0,01 %	0,02 %	0,02 %	0,03 %	0,03 %	0,05 %
Muut tuloksen oikaisut						
TILIKAUDEN TULOS	2,73 %	3,06 %	2,79 %	2,96 %	2,79 %	4,32 %

Poistot vaikuttavat tulokseen melko vähän, joten myös liiketulos on keskimäärin ollut 14 prosenttia liikevaihdosta. Joukosta erottuu kuitenkin vuosi 2010, jolloin liiketulos sekä käyttökate olivat muita vuosia alhaisemmat. Yhteenlaskettuna korko- ja rahoituskulut sekä –tuotot ja verot ovat kasvattaneet kuluja noin 1 prosentilla. Nettotulos on siis keskimäärin ollut hieman yli 10 prosenttia. Vielä tässä erässä voidaan taulukkoa 3 tutkittaessa huomata vuoden 2010 heikompi tulos. Satunnaiset tuotot ovat satunnaisten kulujen aiheuttamaa verovaikutusta. Tuotot ovat olleet tasaisesti 2 prosentin päälle. Satunnaisten kulujen prosenttiosuuksia tarkasteltaessa huomataan, että tämän erän avulla Yritys Oy on vuosittain tasannut tulostaan. Konserniavustusta on siis maksettu esimerkiksi vuonna 2010 vähemmän, jolloin kokonaistulos on saatu

2,76 prosenttiin. Kokonaistulos- ja tilikauden tulosprosentteista erottuu selvästi parhaimmat vuodet. Erityisesti erottuu vuosi 2009, joka oli myös absoluuttisesti tarkasteltuna tutkimuksen voitokkain vuosi. Keskimäärin tilikauden tulos on ollut 3,1 prosenttia liikevaihdosta.

Yritys Oy:n prosenttilukumuoiset taseet esitetään taulukossa 4. Prosenttilukumuoisten taseiden avulla kyetään helpommin tarkastelemaan omaisuuden ja rahoituksen rakennetta. Vastaavaa puolen omaisuuseristä voidaan havaita, että suurimman erän muodostaa vuosittain Vaihto-omaisuus. Keskimääräisesti tarkasteluvuosina 79 prosenttia omaisuudesta on muodostunut vaihto-omaisuuden arvosta. Yritys Oy on tukkuliike, joten tämä ei ole yllättävää. Vaihto-omaisuuden prosenttiosuus taseen loppusummasta on vaihdellut välillä 74–85. Lyhytaikaiset saamiset ja niistä myyntisaamiset muodostavat toiseksi suurimman omaisuuserän. Lyhytaikaiset saamiset ovat keskimäärin olleet 11 prosenttia loppusummasta. Vastaavaa puolen erän rahat ja rahoitusarvopaperit osuus on vaihdellut vuosittain paljon. Vuonna 2012 osuus oli vain 2,9 prosenttia, kun taas vuonna 2014 osuus oli 13 prosenttia. Verrattaessa absoluuttisiin lukuihin huomataan, että vuoden 2014 taseen loppusumma on ollut suurempi kuin muina vuosina. Tämä johtuu leasingomaisuuden, saamisten ja rahavarojen määrän kasvusta, joka myös prosenttilukumuoisesta taseesta on havaittavissa.

Taulukon 4 vastattavaa puolta tarkasteltaessa nähdään selkeästi oman pääoman suuri osuus rahoituksessa. Tarkasteluvuosina oma pääoma on keskimäärin ollut melkein 70 prosenttia loppusummasta ja se on pääosin kasvanut vuosittain. Vuonna 2014 ja 2011 kuitenkin velan määrä on lisääntynyt, joten se on laskenut oman pääoman osuutta. Kuten jo vastaavaa puolelta havaittiin, leasingmaksujen määrä on kasvanut vuonna 2014 aikaisempiin vuosiin verrattu paljon. Osa velan erien osuuksista on silloin pienentynyt, mutta muiden korottomien lyhytaikaisten velkojen osuus on myös edellisiin vuosiin verrattuna kasvanut. Velan osuus on yhteensä ollut keskimäärin 31 prosenttia ja siitä yli 17 prosenttia on ollut konsernin sisäistä velkaa. Velkaa on ollut eniten vuonna 2011.

Taulukko 4. Yritys Oy:n prosenttilukumuotoiset taseet 2009–2014

PROSENTTILUKUMUOTOINEN TASE						
	2014	2013	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %
Koneet ja kalusto	1,9 %	2,1 %	2,7 %	2,9 %	2,4 %	3,4 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1,9 %	2,1 %	2,7 %	2,9 %	2,4 %	3,4 %
Leasingomaisuus	1,5 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %	0,6 %	1,0 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Aineet ja tarvikkeet	65,1 %	73,8 %	83,3 %	80,4 %	68,7 %	75,8 %
Muu vaihto-omaisuus	8,8 %	7,6 %	1,2 %		7,4 %	1,4 %
Vaihto-omaisuus yhteensä	73,9 %	81,4 %	84,5 %	80,4 %	76,1 %	77,2 %
Myyntisaamiset	9,4 %	7,3 %	8,7 %	9,5 %	15,9 %	12,2 %
Muut sisäiset saamiset						
Muut saamiset	0,2 %	0,1 %	0,3 %	1,2 %	1,1 %	1,3 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9,6 %	7,4 %	9,0 %	10,7 %	17,0 %	13,5 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	13,0 %	8,4 %	2,9 %	5,1 %	3,7 %	4,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
OMA PÄÄOMA						
Osake- tai muu peruspääoma	0,6 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,8 %
Kertyneet voittovarot	68,9 %	69,1 %	67,3 %	57,6 %	60,1 %	58,8 %
Tilikauden tulos	3,5 %	4,2 %	4,1 %	4,2 %	5,1 %	7,8 %
Taseen pääoma yhteensä	73,0 %	74,0 %	72,1 %	62,4 %	65,9 %	67,4 %
Poistoero	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %
Poistoero ja varaukset yhteensä	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	73,0 %	74,0 %	72,2 %	62,5 %	66,1 %	67,7 %
VIERAS PÄÄOMA						
Leasingvastuut	1,5 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %	0,6 %	1,0 %
Ostovelat	3,8 %	4,3 %	4,7 %	6,8 %	5,7 %	6,0 %
Sisäiset ostovelat	1,3 %	0,8 %	2,9 %	0,8 %	0,6 %	1,3 %
Muut sisäiset korottomat velat	12,9 %	13,8 %	14,9 %	23,2 %	16,3 %	15,5 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	7,5 %	6,6 %	4,6 %	5,9 %	10,8 %	8,6 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	25,5 %	25,5 %	27,1 %	36,6 %	33,3 %	31,3 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	27,0 %	26,0 %	27,8 %	37,5 %	33,9 %	32,3 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

7.7 Ennusteanalyysi

Ennusteanalyysi vuodelta 2015 on laadittu kahdella tapaa oikaistun tilinpäätöksen kaavoihin. Ensimmäisenä laadittiin tuloslaskelmasta ennuste aikaisempien vuosien perusteella. Vuosien 2009–2014 tilinpäätöksistä laskettiin liikevaihdon muutosprosentit ja niiden keskiarvon avulla määriteltiin muutos vuodesta 2014 vuoteen 2015. Liikevaihdon määrittämisen jälkeen hyödynnettiin edellisessä luvussa käsiteltyä prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä muiden erien määrittämiseen. Jokaisesta erästä las-

kettiin vuosien 2009–2014 prosenttien keskiarvot. Tällä tavalla saatiin arvot, joita käytettiin vuoden 2015 ennusteessa. Erät laskettiin siis saadusta liikevaihtoennusteesta keskiarvon mukaisina prosenttiosuuksina. Mahdollista poistoeroa ei kuitenkaan huomioitu. Menetelmää ei voitu hyödyntää verojen laskemiseen, vaan ne saatiin laskemalla tuloista (liiketulos + korko- ja rahoitustuotot + korko- ja muut rahoituskulut) yhteisöveroprosentin mukainen osuus. Pelkkiin aikaisempiin vuosiin perustuvan ennusteen rinnalle laadittiin myös Yritys Oy:n strategiaan tavoitteisiin pohjautuva ennuste. Liikevaihto määriteltiin vuoden 2015 myyntitavoitteen mukaan. Tavoitteena on vuodesta 2014 kasvattaa liikevaihtoa vähintään 10 prosenttia. Vuoden 2015 liikevaihto saatiin siis suoraan lisäämällä vuoden 2014 arvoon 10 prosenttia. Liikevaihdon kasvattamiseen pyritään markkinointikuluja kasvattamalla. Ne saavat vuonna 2015 olla 4,5 prosenttia liikevaihdosta, kun vuonna 2014 ne olivat n. 1,5 prosenttia. Muut erät on laskettu kuten ensimmäisessä ennusteessa.

Aikaisempiin vuosiin perustuvaa eli vuosiennustetta ja tavoitteisiin perustuvaa eli tavoite-ennustetta tuloslaskelmasta vertaillaan taulukossa 5. Kun tarkastellaan vuosiennustetta, voidaan havaita Yritys Oy:n liikevaihdon laskeneen vuodesta 2014 noin 4 prosentin verran. Tavoite-ennusteessa liikevaihto on kasvanut 10 prosenttia, kuten edellä mainittiin. Aine- ja tarvikekäyttö eli ostot ja varaston muutos tulevat molemmissa tapauksissa kasvamaan vuodesta 2014, sillä kulut ovat n. 56 prosenttia liikevaihdosta. Ulkopuoliset palvelukulut tulevat vuosiennusteen mukaan pienenemään, mutta tavoite-ennusteessa liikevaihdon kasvattamiseen pyritään markkinointikuluja kasvattamalla eli kulut lisääntyvät. Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut tulevat olemaan noin 14 prosenttia liikevaihdosta. Henkilöstökulut laskettiin vuosien 2009–2014 perusteella, mutta vuonna 2014 palkattiin yksi henkilö lisää. Tämä vaikuttaa kulujen arviointiin hieman, sillä vuonna 2015 kulut tulevat todennäköisesti olemaan lähempänä vuotta 2014, kuin muita vuosia. Tuloslaskelmaennusteiden mukaan käyttökate tulee laskemaan hieman. Vuosiennusteessa tämä johtuu liikevaihdon laskusta ja tavoite-ennusteessa se johtuu kulujen tarkoituksellisesta lisäämisestä myynnin kasvattamiseksi, jolloin se laskisi vielä enemmän.

Taulukko 5. Yritys Oy:n tuloslaskelmaennusteet vuodelle 2015

TULOSLASKELMAN ENNUSTE		
	2009 - 2014	Tavoitteet
	2015	2015
LIKEVAIHTO	1 883 138	2 154 310
Liiketoiminnan muut tuotot	249	285
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 883 387	2 154 595
Aine- ja tarvikekäyttö	-1 061 376	-1 214 214
Ulkopuoliset palvelut	-33 041	-96 944
Henkilöstökulut	-258 468	-295 687
Liiketoiminnan muut kulut	-263 363	-301 287
KÄYTTÖKATE	267 139	246 462
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 159	-12 766
LIIKETULOS	255 981	233 697
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 379	1 578
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-181	-207
Välittömät verot	-51 436	-47 014
NETTOTULOS	205 743	188 054
Satunnaiset tuotot	35 966	41 145
Satunnaiset kulut	-179 830	-205 725
KOKONAISTULOS	61 880	23 474
Poistoeron lisäys/ vähennys		
Muut tuloksen oikaisut		
TILIKAUDEN TULOS	61 880	23 474

Poistot pysyvät aikaisempien vuosien tasolla ja ovat noin 0,6 prosenttia liikevaihdosta, kuten taulukosta 5 nähdään. Liiketulos reagoi ennusteissa käyttökäteen tapaan laskusuuntaisesti. Korko- ja rahoitustuotot sekä -kulut vaikuttavat tulokseen hyvin vähän. Kuten muutkin tuloserät, myös nettotulos laskee vuodesta 2014. Se on noin 10 prosenttia liikevaihdosta. Satunnaiset tuotot ovat satunnaisista kuluista aiheutunut verovaikutusta. Satunnaiset kulut ovat vuosiennusteessa liikevaihdon laskiessa huomattavasti vähemmän, kuin vuonna 2014. Kuitenkin tavoite-ennusteessa ne nousevat liikevaihdon mukana. Satunnaiset kulut ovat maksettuja konserniavustuksia, joita on vuosittain maksettu noin 9,5 prosentin verran liikevaihdosta katsottuna. Näiden erien jälkeen saadaan kokonaistulos vuodelle 2015, ja koska muita tulosvaikutteisia eriä ei esiinny, se tarkoittaa myös tilikauden tulosta. Tilikauden tuloksessa aikaisempien vuosien ja tavoitteiden mukaisen ennusteen välillä on suuri, melkein 40 tuhannen euron ero. Tämä johtuu puhtaasti tavoitteesta kasvattaa liikevaihtoa ja käyt-

tämällä tavoitteen toteuttamiseksi varoja enemmän kuin yleensä. Jos henkilöstökulut ovat kuitenkin lähempänä vuotta 2014 kuin muita vuosia, saattaa tilikauden tulos painua tappion puolelle.

Yritys Oy:n taseen aikaisempiin vuosiin perustuva sekä tavoitteisiin perustuva ennuste laadittiin samoja periaatteita käyttäen, kuin tuloslaskelmaennusteetkin. Vastaavaa puoli laadittiin prosenttia liikevaihdosta -periaatteella, kuten myös ostovelat, sisäiset ostovelat ja muut korottomat lyhytaikaiset velat. Vieraan pääoman loput erät ja oman pääoman eristä suurin osa saatiin suoraan edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Molempien ennusteiden kertyneet voittovarot saatiin yhdistämällä vuoden 2014 voittovarot tilikauden tuloksen määrään. Vuoden 2015 tilikauden tulos otettiin taseeseen kummankin ennusteen tuloslaskelmasta. Ennustetaseeseen lisättiin myös rahoitustarve -rivi, joka taulukossa 6 näkyy, jotta vastaavaa ja vastattavaa puolet saatiin tasan. Jos liikevaihto laskee, kuten on ennustettu, pienenee myös käyttöomaisuuden tarve. Tämä ilmenee taulukon 6 taseen vastaavaa puolelta. Vaihto-omaisuus muodostaa taseen suurimman omaisuuserän. Se on yli 55 prosenttia liikevaihdosta. Oman pääoman määrä kasvaa tilikauden voiton myötä. Vieraan pääoman tarve vähenee, jos liikevaihto laskee vuosiennusteen mukaan. Tämä johtuu siitä, että liikevaihdon laskiessa ei myöskään ostoja ole tarvinnut tehdä yhtä paljoa kuin aikaisempina vuosina, joten ostovelkaa ei ole tarvinnut ottaa. Vastaavasti taas tavoite-ennusteen mukaan kun liikevaihto kasvaa, tarvitaan myös lisää tavaraa myytäväksi, joten ostovelat lisääntyvät. Varoja on aikaisempina vuosina kertynyt paljon, joten liikevaihdon kasvukaan ei tuota rahoitusvajetta. Negatiivisena ilmenevä rahoitustarve kuvaa taseen ylimääräisiä varoja, jotka Yritys Oy voi hyödyntää haluamallaan tavalla.

Taulukko 6. Yritys Oy:n taseiden ennusteet vuodelle 2015

TASEEN ENNUSTE		
	2009 - 2014	Tavoitteet
	2015	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Muut aineettomat hyödykkeet	1 462	1 672
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 462	1 672
Koneet ja kalusto	27 283	31 211
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	27 283	31 211
Leasingomaisuus	8 764	10 026
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	939 364	1 074 633
Muu vaihto-omaisuus	102 030	116 722
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 041 395	1 191 355
Myyntisaamiset	100 146	114 567
Muut saamiset	1 744	1 995
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	101 890	116 562
Rahat ja rahoitusarvopaperit	121 305	138 773
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 302 097	1 489 599
OMA PÄÄOMA		
Osake- tai muu peruspääoma	10 000	10 000
Kertyneet voittovarot	1 119 382	1 119 382
Tiilikauden tulos	61 880	23 474
Taseen pääoma yhteensä	1 191 262	1 152 857
Poistoero	719	719
Poistoero ja varaukset yhteensä	719	719
Oikaistu oma pääoma yhteensä	1 191 981	1 153 576
VIERAS PÄÄOMA		
Leasingvastuut	22 808	22 808
Ostovelat	64 748	74 072
Sisäiset ostovelat	16 358	18 714
Muut sisäiset korottomat velat	200 000	200 000
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	89875	102 817
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	370 981	395 602
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	393 789	418 410
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 585 770	1 571 986
Rahoitustarve	-283 673	-82 387

Vuosiennusteen ja tavoite-ennusteen välillä on suuri ero, joka syntyy liikevaihdon erilaisen kehittymisen myötä. Todellisuudessa tavoite-ennusteen 10 prosentin liikevaihdon kasvatus on haasteellinen tavoite. Aikaisempina vuosina on myös tavoiteltu liikevaihdon kasvua, mutta se on aina päätynyt laskusuuntaiseksi. Tämän perusteella ennusteista aikaisempiin vuosiin perustuvaa voidaan pitää luotettavampana. Saattaa kuitenkin olla, että liikevaihto ei laske aivan yhtä paljoa kuin edellisinä vuosina. Eri-tyisesti nyt, kun suunnitteilla on kohdennettumarkkinointi. Vaikka liikevaihto ei vält-

tämättä laske yhtä paljon kuin aiempina vuosina, tulos laskee kulujen kasvamisen myötä runsaasti. Saattaa kuitenkin olla, että muita kuluja esimerkiksi konserniavustuksia vähennetään, jotta tulos saadaan lähelle aiempia vuosia. Yritys Oy:llä on hyvin suunnitteluvaraa tämän suhteen. Vuoden 2015 markkinoinnin vaikutukset nähdään viimeistään vuonna 2016, jolloin myös tuloksen oletetaan liikevaihdon myötä ja kulujen tasaantumisen myötä paranevan.

7.8 Tutkimuksen johtopäätökset

Tutkimuksessa tarkasteltiin Yritys Oy:n vuosien 2009–2014 liiketoiminnan laajuutta ja kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta sekä toiminnan tehokkuutta. Liikevaihdon perusteella yrityksen liiketoiminnan voidaan sanoa pienentyneen tarkastelujakson aikana. Taseen loppusumma sen sijaan on vuosittain kasvanut ja suurimmillaan se oli vuonna 2014. Toimialaan verrattuna Yritys Oy:n liiketoiminta on kuitenkin huomattavasti laajempaa. Tutkimustulosten perusteella kohdeyrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana. Liiketulos on pysynyt suhteellisen vakaana ja vuosittain vähintään hyvällä tasolla. Vaikka tilikauden tulos ja sijoitetun pääoman tuotot ovat pienentyneet, verrattaessa toimialaan ovat ne kuitenkin jälleen suurempia. Suhteessa toiminnan laajuuteen Yritys Oy:n kannattavuus on hyvällä tasolla. Prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten perusteella kannattavimpana voidaan pitää vuotta 2009. Yritys Oy:tä voidaan pitää myös erittäin vakavaraisena yrityksenä. Esimerkiksi omavaraisuusaste on korkea ja velkaa yrityksellä pääasiassa on vain korottoman lyhytaikaisen vieraan pääoman muodossa. Suhteessa liikevaihtoonkin velkaa on muuta toimialaa vähemmän. Tutkimuksessa havaittiin myös, että ilman suuria konserniavustuksia yrityksen tulos kasvattaisi vuosittain oman pääoman määrää nykyistä enemmän. Tämä johtaisi vieraan pääoman tarpeen vähenemiseen, jolloin vakavaraisuus olisi vielä paremmalla tasolla. Myös prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten avulla tarkasteltuna Yritys Oy:n rahoitusrakennetta voidaan pitää hyvänä.

Yritys Oy:n lyhyen aikavälin maksuvalmiutta tarkasteltiin vertaamalla likvidivarojen suhdetta lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Pelkkää rahoitusomaisuutta tarkasteltaessa suhde oli heikompi, kuin toimialalla. Kun likvidivaroina huomioitiin myös vaihto-omaisuus, arvoksi saatiin jälleen muuta toimialaa huomattavasti korkeammat

luvut. Yritys Oy:n toiminnan tehokkuutta arvioitiin käyttöpääoman kiertoaikojen avulla. Yrityksen vaihto-omaisuus tarkastelujaksolla on kiertänyt hitaasti, vain noin kerran vuodessa. Suuret varastot ovat kuitenkin Yritys Oy:n strateginen ratkaisu. Haastattelun perusteella selvisi, että useat tuotteet tilataan myyntiin Aasista, joten toimitusajat ovat pitkiä ja saatavuus joskus epävarmaa. Kohdeyrityksen tavoitteena on, että varastossa on jatkuvasti riittävät määrät tavaraa asiakkaiden tarpeisiin. Tuotevalikoiman laajuutta tarkastelemalla ja myynniltään epävarmempia tuotteita vähentämällä saadaan varasto tasapainoiseksi. Myyntisaamiset ovat kiertäneet keskimäärin 25 päivässä ja ostovelat 27 päivässä. Nämä ovat olleet hyvässä suhteessa toisiinsa sekä verrattuna toimialaan. Otollisena pidetäänkin myyntisaamisten nopeampaa ja ostovelkojen hitaampaa kiertoaikaa, jolloin saamisilla voidaan maksaa kertyneitä ostovelkoja.

Tutkimukseen laadittiin myös ennuste vuodelle 2015 kahdella tapaa. Ensimmäisenä tarkasteltiin aikaisempien vuosien perusteella tehtyä ennustetta. Ennusteen mukaan liikevaihto laskisi vuodesta 2014 noin 4 prosenttia. Tilikauden tulos sen sijaan kasvaisi hieman ja taseen rahoitustarve vähenisi myös runsaasti. Toinen ennuste laadittiin Yritys Oy:n strategiset tavoitteet huomioiden. Tässä liikevaihdoksi asetettiin tavoiteltu 10 prosentin kasvu vuodesta 2014. Myös markkinointikuluja kasvatettiin, sillä yrityksen tavoitteena on liikevaihdon kasvattaminen markkinointia tehostamalla. Tilikauden tulos tämän ennusteen perusteella olisi vuonna 2015 huomattavasti muita vuosia alhaisempi. Kuitenkin jos markkinointi tehoaa, odotetaan myös vuodelle 2016 suurempaa liikevaihtoa ja tämän myötä parempaa tulosta. Todellisuudessa liikevaihdon kasvattaminen 10 prosentilla on haasteellinen tavoite, joten lähempänä totuutta tämän perusteella on aikaisempiin vuosiin perustuva ennuste.

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tavoitteena oli analysoida Yritys Oy:n taloudellista tilaa ajalla 2009–2014 tilinpäätösanalyysin avulla. Lisäksi tavoitteena oli laatia ennuste vuodelle 2015 hyödyntäen tilinpäätöstietojen lisäksi yrityksen strategisia tavoitteita. Ennen tutkimuksen toteuttamista perehdyttiin kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisen tilinpäätöksen sisältöön sekä tilinpäätöksen oikaisemista koskeviin ohjeisiin. Tutkimusaineisto koostui pääasiassa tilinpäätöksistä, joten oli tärkeää selvittää niiden tarkoitus ja vertailukelpoisuuden mahdollistaminen. Myös tutkimuksen toteuttamiseksi valittuun tilinpäätösanalyysiin tutustuttiin huolella. Jotta sitä kyettiin hyödyntämään, tuli perehtyä sen tarkoitukseen, vaiheisiin, käyttäjiin ja käytettävissä oleviin analyysimenetelmiin. Tilinpäätösanalyysissa käytettäviksi menetelmiksi valittiin tunnusluku-analyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Tunnuslukuanalyysin kohteita tarkasteltiin vielä erikseen tarkemmin omassa luvussaan.

Tutkimuksen toteuttaminen alkoi luotettavuuden arvioinnilla ja Yritys Oy:n tilinpäätösten oikaisemisella. Tutkimusaineisto ja -menetelmä todettiin luotettaviksi, eivätkä Yritys Oy:n tilinpäätökset vaatineet suuria oikaisuja. Työssä tutkittiin valittuja menetelmiä käyttäen Yritys Oy:n liiketoiminnan laajuutta ja kannattavuutta, yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta, sekä toiminnan tehokkuutta. Tunnuslukuja verrattiin myös toimialan mediaaneihin. Prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten avulla tarkasteltiin Yritys Oy:n tuloslaskelmien ja taseiden rakennetta. Tutkimukseen laadittiin myös ennusteanalyysi vuodelle 2015 tilinpäätöstietojen ja yrityksen strategisten tavoitteiden pohjalta. Strategisista tavoitteista saatiin tietoa yrityksen osastopäälliköltä.

Tutkimustulosten perusteella Yritys Oy:tä voidaan pitää kannattavana ja erittäin vakavaraisena yrityksenä, vaikka tilikauden tulos onkin vuosittain pienentynyt. Toiminnan tehokkuuden kannalta yrityksen tulisi kuitenkin kiinnittää huomiota varastointiaikoihin. Vaihto-omaisuus todettiin paljon käyttöpääomaa sitovaksi ja hitaasti kiertäväksi, vaikkakin samalla strategiseksi päätökseksi. Yritys Oy:n tunnusluvut olivat kuitenkin suhteessa toimialaan vähintään hyvällä tasolla. Kohdeyritys voi halutessaan hyödyntää tutkimustuloksia päätöksenteossa ja tulevaisuuden suunnittelussa. Hyödyllistä olisi myös tulevien tilikausien tunnuslukujen tarkkailu ja analysointi.

Taloudellista tilaa ja sen kehittymistä voidaan jatkossa tutkia esimerkiksi osa-alueittain, joita tutkimuksessa olivat laajuus, kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius sekä tehokkuus. Jatkotutkimuksena voidaan esimerkiksi toteuttaa vaihtomaisuutta ja sen kiertoaikoja koskeva tarkempi tutkimus.

Valitut menetelmät soveltuivat hyvin taloudellisen tilan analysointiin ja ennusteen luontiin. Tilinpäätöstiedot kaipasivat kuitenkin tuekseen lisätietoa, esimerkiksi velkojen jakautumisesta. Tutkimuksella saatiin Yritys Oy:n taloudellisesta tilasta ja siihen liittyvistä osa-alueista kattavasti tietoa, jota kohdeyritys voi halutessaan hyödyntää. Tutkimuksen yksityiskohtaisten taloustietojen vuoksi kohdeyrityksen nimi on muutettu. Tutkimukseen haasteita toi nopea aikataulu sekä vuosi 2014. Aluksi oli tarkoitus tehdä myös kyseisestä vuodesta ennuste, kun luultiin, ettei tilinpäätös ehdi valmistua ajoissa. Tutkimustulokset ovat tunnuslukujen ja prosenttilukumuotoisten tilinpäätöksien osalta erittäin luotettavia, koska ne pohjautuvat luotettavaan aineistoon ja ne toteutettiin luotettavien lähteiden ohjeiden mukaisesti. Kuitenkin syy- ja seuraussuhteiden arvioinnissa saattaa ilmetä tutkijakohtaisia eroja johtuen näkökulmasta ja käytössä olleista taustatiedoista. Ennusteanalyysin tarkastelussa tulee muistaa, että ennusteet ovat vain arvioita tulevasta. Luotettavan arvion laatimiseksi päädyttiin kahden eri tietoihin pohjautuvan ennusteen laatimiseen.

Vastaavan tutkimuksen laatimiseksi tulee varata tarpeeksi aikaa tutkimuksen toteuttamiseen. Tämä tutkimus toteutettiin lyhyellä aikataululla, joten sen tekeminen vaati hyvää keskittymistä ja asioiden jatkuvaa pohtimista. Analysointi vaatii asioiden pohdiskelua ja yhdistelyä. Tämän tutkimuksen analysointia helpotti asioiden kertaaminen ja tarkastaminen ajan kulumisen jälkeen uudelleen, vaikka aikaa ei ollut kovin paljoa käytettävissä. Tutkimuksen suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon mahdolliset yllättävät tekijät ja pohtia jo etukäteen sopivia toissijaisia vaihtoehtoja. Myös tutkimusaineistoa täydentävien lisätietojen mahdollista tarvetta tulee ajoissa kartoittaa. Tämän tutkimuksen aineiston tueksi kerättiin lisätietoa haastattelulla, joka toteutettiin ennen tutkimuksen toteuttamista. Tietoja kuitenkin täydennettiin vielä tutkimuksen aikana. Lopputuloksena tutkimuksesta saatiin kattava ja tarkoituksenmukainen.

LÄHTEET

- Accounting Tools –www-sivut. 2015. Financial Statement Analysis. Viitattu 28.1.2015. <http://www.accountingtools.com/financial-statement-analysis>
- Alexander, D. & Nobes, C. 2010. Financial accounting: International introduction. 4. uudistettu painos. London: Pearson Education ltd.
- Balance Consulting –www-sivut. 2015. Tunnuslukuopas. Viitattu 14.1.2015. <http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/>
- Beattie, A. 2015. The Basics Of Business Forecasting. Investopedia 2015. Viitattu 1.2.2015. <http://www.investopedia.com/articles/financial-theory/11/basics-business-forecasting.asp>
- Committee for Corporate Analysis. 2000. A Guide to the Analysis of Financial Statements of Finnish Companies. Helsinki: Gaudeamus.
- Demonstrating Value –www-sivut. 2015. Tools and resources. Viitattu 1.2.2015. <http://www.demonstratingvalue.org/tools-and-resources>
- Eskola, A. & Mäntysaari, A. Menestys – Kannattavuuden hallinnan perusteet. Helsinki: Otava.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.-16. painos. Helsinki: Tammi.
- Horngren, C., Sundem, G., Elliott, J. & Philbrick, D. 2012. Introduction to Financial Accounting. 10. painos. London: Pearson Education ltd.
- Jyväskylän yliopiston www-sivut. 2015. Tutkimusstrategiat. Viitattu 1.2.2015. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat>
- Kallunki, J-P. & Kytönen E. 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. 3. uudistettu painos. Helsinki: Talentum Media Oy.
- Karikorpi, O. 2010. Raha ratkaisee – Yritystalous tutuksi. Helsinki: Tietosanoma Oy.
- Kinnunen, J., Laitinen, E., Laitinen, T., Leppiniemi, J. & Puttonen, V. 2005. Mitä on yrityksen taloushallinto? 2. painos. Helsinki: KY-Palvelu Oy.
- Kinnunen, J., Leppiniemi, J., Puttonen, V. & Virtanen, K. 2002. Tietoa yrityksen taloudesta. Helsinki: KY-Palvelu Oy.
- Kirjanpitoasetus. 1997. L 30.12.1997/1339 muutoksineen. Viitattu 20.11.2014. <http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>

- Kirjanpitolaki. 1997. L 30.12.1997/1336 muutoksineen. Viitattu 20.11.2014.
<http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>
- Kirjanpitolautakunta. 2006. 12.9.2006. Yleisohje laskennallisista verovelosta ja -saamisista. Viitattu 10.2.2015. <http://www.edilex.fi/kilaohje/laskenna2>
- Laitinen E. 2002. Strateginen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum Media Oy.
- Lan, J. 2012. Introduction to Financial Statement Analysis. AAI Journal January 2012. Viitattu 21.11.2014. <http://www.aai.com/journal/article/introduction-to-financial-statement-analysis?adv=yes>
- Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 8. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Leppiniemi, J. & Leppiniemi R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. 4. uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2012. Hyvä tilinpäätöskäytäntö. 7. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Leppiniemi, J. 2011. Tilinpäätäjän käsikirja. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Niskanen, J. & Niskanen, M. 2013. Yritysrahoitus. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Niskavaara, E. 2010. Yritystaloutta esimiehille. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Ready Ratios –www-sivut. 2015. Financial Analysis. Viitattu 1.2.2015.
<http://www.readyratios.com/reference/analysis/>
- Rice, A. 2003. Accounts Demystified. 4. painos. London: Pearson Education ltd.
- Salmi, I. & Rekola-Nieminen, L. 2005. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. 2. painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? 8. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsinki: Helsingin Kamari Oy.
- Stittle, J. & Wearing R. 2008. Financial accounting. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Suomen Asiakastieto Oy. 2014. Voitto+ -yritystietokanta. Helsinki.

Taloushallintoliiton www-sivut. 2009. Kirjanpidon ABC. Viitattu 21.11.2014.
http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/

Temte, A. 2005. Financial Statement Analysis. Chicago: Dearborn Trade.

Viitala, J. 2006. Yrittäjän taloushallinnon perusteet. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit: Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. korjattu painos. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman kaava

OIKAISTU TULOSLASKELMA

LIKEVAIHTO		+
Liiketoiminnan muut tuotot		+
<hr/>		
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ		
Aine- ja tarvikekäyttö	+	
Ulkopuoliset palvelut	+	
Henkilöstökulut	+	
Laskennallinen palkkorjaus	+	
Liiketoiminnan muut kulut	+	
Valmisteveraston lisäys/ vähennys	- / +	-
<hr/>		
KÄYTTÖKATE		
Suunnitelman mukaiset poistot		-
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-
Vaihtuvien vastaavien arvonalentumiset		-
<hr/>		
LIIKETULOS		
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista		+
Muut korko- ja rahoitustuotot		+
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-
Kurssierot		+ / -
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset		-
Välittömät verot		-
<hr/>		
NETTOTULOS		
Satunnaiset tuotot		+
Satunnaiset kulut		-
<hr/>		
KOKONAISTULOS		
Poistoeron lisäys/ vähennys		- / +
Vapaaehtoisten varausten lisäys/ vähennys		- / +
Laskennallinen palkkorjaus		+
Käyvän arvon muutokset		+ / -
Muut tuloksen oikaisut		+ / -
<hr/>		
TILIKAUDEN TULOS		<hr/> <hr/>

Oikaistun taseen kaava

OIKAISTU TASE

PYSYVÄT VASTAAVAT

Kehittämismenot
Liikearvo
Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Maa- ja vesialueet
Rakennukset ja rakennelmat
Koneet ja kalusto
Muut aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Sisäiset osakkeet ja osuudet
Muut osakkeet ja osuudet
Sisäiset saamiset
Muut saamiset ja sijoitukset

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä**Leasingomaisuus****VAIHTUVAT VASTAAVAT**

Aineet ja tarvikkeet
Keskeneräiset tuotteet
Valmiit tuotteet
Muu vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

Myyntisaamiset
Sisäiset myyntisaamiset
Muut sisäiset saamiset
Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä**Rahat ja rahoitusarvopaperit****Vastaavaa yhteensä****OMA PÄÄOMA**

Osake- tai muu peruspääoma
Ylikurssi-, vara- ja arvonorotusrahas
Käyvän arvon rahasto
Muut rahastot
Kertyneet voittovarot
Tilikauden tulos
Pääomalainat

Taseen pääoma yhteensä

Poistoero
Vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja varaukset yhteensä**Oman pääoman oikaisu****Oikaistu oma pääoma yhteensä****VIERAS PÄÄOMA**

Pääomalainat
Lainat rahoituslaitoksilta
Eläkelainat
Saadut ennakot
Sisäiset velat
Muut pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä**Laskennallinen verovelka****Pakolliset varaukset****Leasingvastuut**

Korolliset lyhytaikaiset velat
Saadut ennakot
Ostovelat
Sisäiset ostovelat

Muut sisäiset korolliset velat**Muut korottomat lyhytaikaiset velat****Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä****Oikaistu vieras pääoma yhteensä****Vastattavaa yhteensä**

Yritys Oy:n oikaisemattomat tuloslaskelmat vuosilta 2014–2009

TULOSLASKELMA

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
LIKEVAIHTO	1 958 463,34	2 007 016,55	2 051 686,50	2 156 051,55	2 465 402,65	2 202 574,66
Liiketoiminnan muut tuotot	331,05	251,57	711,59		283,44	82,05
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-956 244,86	-980 828,93	-1 039 819,91	-1 534 570,93	-1 526 738,03	-1 321 213,18
Varaston lisäys(-)/ vähennys(+)	-66 262,13	-98 439,61	-60 224,23	300 119,74	4 379,57	9 194,51
Ulkopuoliset palvelut	-52 605,10	-49 287,80	-9 619,26	-7 616,28	-50 477,69	-55 418,34
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-265 574,23	-243 651,20	-222 611,78	-218 459,68	-244 941,99	-209 035,38
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-55 482,17	-51 402,99	-48 899,24	-54 232,83	-38 239,25	-34 590,33
Muut henkilösivukulut	-11 057,12	-11 364,20	-9 518,38	-9 701,87	-9 973,75	-8 370,06
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 043,15	-10 999,92	-13 225,36	-15 346,58	-11 346,16	-14 931,53
Liiketoiminnan muut kulut	-277 983,35	-282 995,57	-362 165,39	-321 226,16	-287 801,25	-250 943,79
LIKEVOITTO	263 542,28	278 297,90	286 314,54	295 016,96	300 547,54	317 348,61
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut korko- ja rahoitustuotot	3 359,17	1 487,06	815,19	1 016,69	2 007,19	562,23
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-38,37	-42,66	-190,40	-465,79	-204,03	-315,01
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	266 863,08	279 742,30	286 939,33	295 567,86	302 350,70	317 595,83
Satunnaiset erät						
Satunnaiset kulut	-200 000,00	-200 000,00	-210 000,00	-210 000,00	-210 000,00	-190 000,00
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	66 863,08	79 742,30	76 939,33	85 567,86	92 350,70	127 595,83
Tilinpäätössiirrot						
Poistoeron lisäys(-)/ vähennys(+)	239,79	319,73	426,30	568,40	757,86	1 012,49
Tuloverot	-13 706,72	-18 672,30	-20 119,13	-22 401,43	-24 211,23	-33 454,54
TILIKAUDEN VOITTO	53 396,15	61 389,73	57 246,50	63 734,83	68 897,33	95 153,78

Yritys Oy:n oikaisemattomat taseet vuosilta 2014–2009

TASE						
	2014	2013	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet						
Muut pitkävaikutteiset menot	1 297,44	1 729,92	2 306,56	1 525,05	2 033,40	2 711,20
Aineelliset hyödykkeet						
Koneet ja kalusto	28 832,03	31 269,86	37 369,23	44 514,64	32 005,02	42 083,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Vaihto-omaisuus						
Aineet ja tarvikkeet	1 007 189,39	1 073 451,52	1 171 891,13	1 232 115,36	931 995,62	927 616,05
Ennakkomaksut	136 500,71	110 600,82	17 529,94		100 182,60	17 083,69
Lyhytaikaiset saamiset						
Myyntisaamiset	145 266,05	106 062,61	121 864,51	146 146,09	216 047,87	149 106,61
Saamiset konserniyrityksiltä			430,50		118,08	
Siirtosaamiset	3 603,70	1 609,03	4 690,76	17 668,60	14 969,05	16 336,98
Rahat ja pankkisaamiset	201 924,58	122 730,24	41 245,57	78 695,16	50 562,14	55 691,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 524 613,90	1 447 454,00	1 397 328,20	1 520 664,90	1 347 913,78	1 210 628,97
OMA PÄÄOMA						
Osake- ja muu sitä vastaava pääoma	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Edellisten tilikausien tulos	1 065 986,07	1 004 596,34	947 349,84	883 615,01	814 717,68	719 563,90
Tilikauden tulos	53 396,16	61 389,73	57 246,50	63 734,83	68 897,33	95 153,78
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ						
Poistoero	719,38	959,17	1 278,90	1 705,20	2 273,60	3 031,46
VIERAS PÄÄOMA						
Lyhytaikainen vieraspääoma						
Lainat rahoituslaitoksilta						
Ostovelat	59 036,69	63 251,54	66 030,20	103 589,44	77 327,25	72 782,18
Velat saman konsernin yrityksille	219 547,71	211 754,60	251 373,37	368 258,57	228 718,09	205 438,36
Siirtovelat	55 996,75	45 844,59	39 545,78	42 171,69	74 122,52	43 628,36
Muut lyhytaikaiset velat	59 931,14	49 658,03	24 503,61	47 590,16	71 857,31	61 030,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 524 613,90	1 447 454,00	1 397 328,20	1 520 664,90	1 347 913,78	1 210 628,97

Haastattelukysymykset - Ennusteanalyysi

Yrityksen tulevien vuosien taloudellisen kehityksen arviointi ja tavoitteet

Onko yrityksen tavoitteena laajentaa liiketoimintaa tulevina vuosina?

Millaisia tavoitteita yrityksellä on liikevaihdon suhteen?

Millainen tavoitekasvuprosentti liikevaihdolle on asetettu tulevia vuosia varten?

Miten tulevaisuuden tavoitteet kasvun ja myynnin osalta vaikuttavat kustannuksiin?

Onko tavoitteena henkilöstömäärän säilyttäminen ennallaan?

Pyritäänkö myynnin kasvattamiseen esimerkiksi markkinointia tehostamalla?

Kuuluvatko tavoitteisiin tuotevalikoiman laajentaminen tai muut tuotevalikoimaan liittyvät muutokset?

Vaikuttavatko mahdolliset muutokset esimerkiksi vaihto-omaisuuteen sitoutuvan pääoman määrään?

Onko tulevaisuudelle suunnitteilla investointeja?

Vaativatko mahdolliset investoinnit vierasta pääomaa vai pyritäänkö ne kattamaan omalla pääomalla?

Onko odotettavissa muita rahoitusrakenteeseen vaikuttavia muutoksia?

Vaikuttaako yrityksen taloudellisen tilan kehittymiseen lisäksi jokin muu tiedossa oleva tavoite tai muu tekijä?